

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu z wyjątkiem dni poświęconych.
Numer pojedynczy kosztuje 20 gr.
Biuro Redakcji i Administracji ulica Karmelicka 1. 2 (Gmach Województwa). — Listy należy frankować.
Reklamacje otwarte wolne od opłaty.
Telefon Redakcji 21—18. — Administracji 21—17.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11-tej do 12-tej.

Przenumerata
miejscowa zamiejscowa:
miesięcznie bez dostawy 4-80 | miesięcznie z przesyłką pocztową 5-30
miesięcznie z dostawą do domu 5-30
Za granicą 7-00 Zł.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz 1-szpaltowy milimetrový (szer. 35 m/m.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpaltowy milimetrový (szer. 70 m/m.) nadestane i nekrologi 40 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., drobne ogłoszenia kupno i sprzedaż za słowo 15 gr. Cała strona ogłoszeniowa 400 Zł.
Ogłoszenia zamiejscowe 30% droższe.
P. K. O. 141.690.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Lwów, dnia 10 stycznia 1928.

Pan Wojewoda lwowski zamianował z dniem 1 stycznia 1928 urzędnika kontraktowego z uposażeniem IX. grupy uposażenia Mieczysława Makusza, urzędnikiem II. kategorii w VIII. stopniu służbowym państwowego służby technicznej w dziale Ministerstwa Robót Publicznych i przydzielili do służby w Biurze Hydrograficznym Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych we Lwowie;

zamianował urzędnika III. kategorii w X. st. s. przy Państwowym Zarządzie Wodnym w Stryju, Jana Wojtasia, urzędnikiem III. kategorii w IX. st. s. Państwowej służby technicznej w dziale Ministerstwa Robót Publicznych.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Przyszłość kupiectwa.

Ważnym wydarzeniem ostatnich dni w Warszawie była konferencja prasowa, na której p. Minister Kwiatkowski ograniczył się do niewielu słów i podał tylko cyfry, podał tylko ceny poszczególnych towarów w różnych miastach Polski. Cena herbaty waha się w Polsce od 11 do 30 zł. za kg.; kawa 6.50 do 17 zł.; chleb od 58—66; śledzie od 15—50 kr. sztuka; ryż od 96—150.

Cyfry te mówią dużo. Mówią one, że ceny w Polsce reguluje zgoła coś innego niż kalkulacja kupiecka, niż obliczenia kosztów

własnych i zysku. Ceny w Polsce „ucierają się”, przyjmują się zwyczajowo. W Gdyni lub Bydgoszczy przyzwyczajono się do tego, że nie można brać za śledzia więcej niż 16 groszy — ale w Warszawie „utario się” brać 40 gr., więc konsumenci płacą, a kupiec nawet nie pomyśli o tem, że możnaby było przez obniżenie cen ściągnąć do siebie klientów dwudziestu sąsiadujących kramów i stworzyć istotnie poważny handel. Kupiectwo nasze woli iść drogą porozumiewania się i cichych kartelów cennikowych. W ten sposób zabezpiecza się byt nawet najsłabszym — w ten sposób silniejsi mogą z największą beztróską myśleć o jutrze. W ten sposób mało kto ginie, ale nie rosną też wielkie fortuny — w ten sposób naczelna zasada liberalizmu: wolność konkurencji, zostaje zniweczona i tego normalnego regulatora życia gospodarczego braknie.

Spożywczy broni nie co innego, tylko wolna konkurencja — gdy jej niema — musi on uciekać się do innych środków i mobilizuje swe siły do walki na innem polu. Zbyt słaby, by uderzyć bronią gospodarczą, sięga on po bardziej dostępną, dzięki ustrojowi demokratycznemu, po broń administracyjną i rozpoczyna wołać o represję, o walkę z lichwą, o interwencję władzy państwowej, która nie może pozostać głuchą na te wołania i oto kooperacji kupieckiej przeciwstawia się etatyzm, któremu niełatwo przychodzi za pośrednictwem władzy politycznej działać na płaszczyźnie ekonomicznej.

W związku z naszym bilansem płatniczym, z koniecznością podniesienia handlu zagranicznego, wywozu zamorskiego podnoszono nieraz brak w Polsce kupiectwa światowego, o wielkich ambicjach międzynarodowych — ale te cyfry mówią nam, że nie wyrobiliśmy jeszcze na ogół kupiectwa o ambicjach wewnętrzno-państwowych.

Droga apelów do dobrej woli, do poczucia godności zawodowej, nie jest drogą właściwą. Trzeba stworzyć warunki konkurencji. Trzeba pokazać tym, co handluje rybami w Bydgoszczy, że mogą zwycięsko konkuro-

wać z warszawskimi kupcami i z małomiasteczkowymi sklepikarzami. Kupiectwo nasze musi się nauczyć operować na całym terenie Państwa.

Cyfry, ogłoszone świeżo przez Ministra Kwiatkowskiego na specjalnej konferencji prasowej, powinny być rozstrąbione po wszystkich rynkach miejskich, bo mogą się stać czynnikiem budzącym, czynnikiem podniecającym do nowego życia, do nowej walki, do istotnej zdrowej twórczości kupieckiej. Dziś stan ten u nas jest w bezprzykładnym poniżeniu i niemocy — a przecież on to zdobywał kraje, on odkrywał lądy, on stosował ekspansję, on roznosił cywilizację po świecie, ku niemu wreszcie zwracają się oczy całej Polski dziś, gdy wyprawa do Peru realizować ma myśl o planowym osadnictwie Polski, gdy orientacja nasza coraz bardziej i bardziej kieruje się ku drogom oceanicznym — na szeroki, wolny świat.

Jeżeli te cyfry powtórzone przez tysiączne echo prasowe, przenikną do świadomości ogółu, to może niedługo, a kupiectwo nasze sprosta ciążącym na niem zadaniom.

Roczny bilans polskiej polityki zagranicznej.

W dniu wczorajszym odbył się w Rursie Kupieckiej doroczny bankiet Towarzystwa badania zagadnień międzynarodowych. W bankiecie wzięli udział: Minister Spraw Zagranicznych — Zaleski, Minister Reform Rolnych — Staniewicz, Minister Poczt i Telegrafów — Miedziński, prof. Jan Kucharzewski, prof. Marceł Handelsman, prezes Prokuratury Generalnej — Bukowiecki, b. Minister Gliwic, dyrektor Kazimierz Świątalski, dyrektor Jackowski, b. Minister

Leon Wasilewski, Wojewoda Darowski, Minister Bertoni i wielu innych.

Po przemówieniu prezesa Rady Towarzystwa, prof. Kucharzewskiego, zabrał głos Minister Spraw Zagranicznych Zaleski, wygłaszając przemówienie, w którym powiedział między innymi:

W ciągu ubiegłego roku dyplomacja polska dążyła wytrwale z jednej strony do utrwalenia międzynarodowego stanowiska Polski, do podniesienia jej autorytetu wśród innych państw, do usunięcia niesłusznych i tyle dla naszego kraju szkodliwych przesądów i uprzedzeń, istniejących w wielu jeszcze ośrodkach zagranicą, do umocnienia i utrwalenia fundamentów pokojowych i przyjaznych stosunków naszych ze wszystkimi narodami. Z drugiej zaś strony konsekwentnie zmierzaliśmy, łącznie z szeregiem innych państw, do rozwinienia i wzmocnienia istniejących rudymetów międzynarodowej organizacji, mającej ludzkości bezpieczeństwo i pokój zapewnić. Muszę przytem przy sposobności podkreślić, że od chwili odrodzenia Państwa Polskiego, nie było chyba roku, w którym stan wewnętrznej polityki naszej w takim stopniu sprzyjał dążeniom naszej polityki zagranicznej, jak rok ubiegły. W przeciwnieństwie do wielu lat poprzednich, w których częstokroć nasze stosunki wewnętrzno-polityczne napełniały troską naszych dyptomatów, dbałych o sprawy i interesy Rzeczypospolitej zagranicą, rok ubiegły odznaczał się tem, że w czasie jego trwania, stan wewnętrzno-polityczny i stan gospodarczy oraz finansowy Państwa Polskiego w znacznym stopniu ułatwiał cały szereg naszych zadań i posunięć na terenie polityki międzynarodowej.

Gdyby chodziło o ogólną charakterystykę naszych w tym okresie poczyniń, to powiem bez wahania, że rok 1927 był rokiem konsekwentnych wysiłków do zapewnienia naszemu Państwu trwałego i tak potrzebnego dlań pokoju. Pragnę, celem ilustracji, przytoczyć tu kilka faktów czy spraw, któ-

JERZY BERNANOS.

Pod słońcem szatana.

Autoryzowany przekład Aleksandra Wata.

— Dziękuję panu — odzywa się ks. Donissan przepełniony wdzięcznością. — Dziękuję panu za uczynność i miłosierdzie. Kto inny zostawiłby mnie bez pomocy; gdyż wielu dobrych ludzi przestrasza moja sułtana.

Mały towarzysz gwizdzą lekceważąco: — Fujiary, durnie, ilejtuchy, ciemne to jak tabaka w rogu. Spotykam się z nimi dosyć często na targach, na jarmarkach od Calais po Havre. Jakich się bawiaśszek człek musi nasłuchać! Jakich bzdurow! Jak mnie ksiądz dobrodziej tutaj widzi, mam rodzono go wuja też kapłana.

Nachylił się znowu nad gęstym, niskim żywopłotem; wynacał go, wybadał długimi rękoma, z niezwykłą żywością pociągawszy wikariusza w prawo, odkrył szeroki przełaz i cofnął się nieco, aby przepuścić naprzód towarzysza.

— Niech ksiądz sam stwierdzi — rzekł — nie mam potrzeby się rozglądać. Innyby w taką noc kręcił się w kółko do rana. Ale ja znam te strony jak własną kieszeń.

— Pan tu mieszka? — zapytał nieśmiało wikary z Campagne, (albowiem w miarę, jak oddalał się od miasta, odgrodzony przez niewyjaśnione zdarzenia, głuche, jakgdyby powściągnięte zdarzenia, zmieszane z zawstyżeniem — podobne do wspomnienia czystego snu — przenikało mu serce do głębi — stępiwszy zaś w końcu ostrze, zostawiło go słabego i chwiejnego, przepełnio-

43) nego dziecięcym pragnieniem pomocy, uścisłku pewnej ręki).

— Mieszkam, że tak powiem, nigdzie — wyznał nieznajomy. Podróżuję na rachunek pewnego handlarza koni z Boulonnais. Przed wczoraj byłem w Calais, w czwartek będę w Avranches. O! życie jest ciężkie, zaś nie mam czasu, by zapuścić gdzieś korzenie.

— Pan jest żonaty? — zapytał znów ks. Donissan.

— Żonaty z biedą. Gdzieżbym tam miał czas na coś takiego. Bywa się tani i sam, nigdzie miejsca nie zagrzawszy. Używa się przyjemności przelotem.

Umilkł, a potem dodał z zakłopotaniem: — Proszę o wybaczenie: tego się nie mówi przed taką osobą. Od siebie, na prawo, księżę dobrodziej, przed nami jest głęboka kałuża.

Troskliwość nieznajomego ponownie wzruszyła ks. Donissana. Kroczy teraz szybko bez zmęczenia. Lecz na miejsce niknącego zmęczenia wkłada się inna słabość, opamiętuje go i przenika jego wolę tak gnuśnem tak bolesnem rozczuleniem! Na wargi cisną się słowa, zaledwie sprawdzone przez świadomość:

— Miłosierny Bóg wynagrodzi pana za fatywę. To On skierował pana na moją drogę, kiedy już zaczęły mnie opuszczać siły. Bo noc ta była dla mnie twarda i długa, twardsza i dłuższa aniżeli można sobie wyobrazić.

Coprawda, jeszcze powstrzymuje bezrozumne i naiwne opowiadanie o przygodzie. Chciałby mówić, zwierzyć się, ujrzeć w obcym lecz przyjaznym i współczującym spojrzeniu swój własny niepokój, zwątpienie, które już go osacza, swój sen straszliwy. Atoli wzrok, który podniósłszy oczy, spoty-

ka, jest bardziej zdziwiony niż współczujący.

— Nie jest zbyt przyjemnie podróżować po nocy bezkسیężycowej — odzywa się wymijająco nieznajomy. — Z Etaples do Campagne będzie, miarkuję, że cztery mile kiepskiej drogi. Miałby ksiądz dłuższą drogę, gdyby nie ja. Skracamy ją sobie przynajmniej o dwa kilometry. A oto i trakt do Chailirdry.

((Bielący w mroku gościniec przerzyna jakby strychulcem niekształtną równinę).

— Wkrótce zostawię księdza samego — dodaje jakby z ubolewaniem. — Czy naprawdę pilno księdzu do Campagne?

— Zabardzo się spóźniłem — odpowiada przyszyły proboszcz z Lumbres. — O wiele za hardzo.

— Zaprosiłbym księdza... Nie wadziłoby... byłoby pożądane nawet... przeczekać noc samowtór, w małej chatynce, znam ją dobrze — na skraju lasu z Saugerie — mocna chałupa węglarzy z piecem i wszystkim, co potrzeba do rozpalenia ognia.

Wszakże zapraszał półgębkiem. Niepewność w tak jasnym dotychczas i szczerem głosie zastanawia ks. Donissana.

— Lęka się, czy aby nie zechce przyjąć jego zaproszenia — myśli ze smutkiem. — Jakże mu śpieszno — i jemu także — usunąć mnie ze swej drogi.

Poniżające przeświadczenie wlewa mu naraz w serce falę goryczy. Rozczarowanie jest znowu tak wielkie, rozpacz tak niespodziewana, tak niepohamowana, że niewspółmierność tego skutku z tamtą przyczyną niepokoi ostatki zdrowego rozsądku czy rozumu, które zachował mimo rosnącego wzruszenia.

(Lecz jeśli nawet może powściągnąć nie-

rozważne słowo, to jak tu szczerze pohamować ten potok łez?).

— Przystańmy na chwilkę — proponuje koniarz, dyskretnie odwracając oczy od nieśczęśliwego kapłana, wstrząsanego lkanieniem. — Niech sobie ksiądz ulży: to przychodzi ze zmęczenia, ksiądz jest sfatygowany. Znam to: tak czy owak musi to znaleźć ujście.

Lecz dodaje natychmiast napół ze śmiechem:

— Niech się ksiądz nie gniewa, księżę proboszczu, idziemy zdaleka. Mamy w nogach kilka dobrych mil!

Rozpościera na pochyłości swój płaszcz z grubego sukna i prawie przemocą układa towarzysza.

Jak uważny, delikatny i braterski jest ruch tego szorstkiego samarytanina! W jaki sposób oprzeć się czułości nieznajomego? W jaki sposób przyjacielskiemu spojrzeniu odmówić oczekiwanego zwierzenia?

A jednak nieszczęśliwy ksiądz tak dziwnie ponížony, opiera się, wyteża ostatnie siły. Jakkolwiek gesta jest noc, która się w nim i nad nim zawiera, osada siebie surowo, oskarża się o niedojrzałość i tchórzliwość, potępia śmieszne zgorszenie, obmierzłość tępych łez. Chęć nie chęć musi kojarzyć nowe swe przeżycie, niemniej tajemnicze, z zabydzeniem, które kilka godzin przedtem zatrzymało go na drodze i w niepojęty sposób odwróciło od celu... A jednak dlaczego to spotkanie nie może być wsparciem, przebaczeniem? Zaliż nie wolno w pokorze radzić się człowieka dobrej woli, który wciela w czyn, rde umiając go może nazwać, miłosierdzie Ewangelij?... Ach! zbyt trudno jest milczeć, odpychać wyciągającą rękę!

(C. d. n.)

re za pewnego rodzaju miarę polityki zagranicznej służyć panom będą mogły.

Z dziedziny stosunku Polski do Ligi Narodów, p. Minister przytoczył wniosek Polski, potępiający wojnę. Wniosek ten wywołał niezliczone wprost komentarze w kraju i zagranicą co do znaczenia, wartości i celów. Komentarze nieraz zgola fantastyczne i bynajmniej nieuzasadnione. Źródłem naszej akcji wrześnieowej było pragnienie Rządu zepchnięcia sprawy organizacji bezpieczeństwa z tego martwego punktu, na którym się ona wówczas znajdowała, była chęć uczynienia choćby nieznacznego kroku naprzód w kierunku organizacji pokoju między narodami, co — śmiem twierdzić — nie tylko w interesie naszego Państwa leży. Mam wrażenie, proszę Panów, żeśmy cel powyższy w znacznej mierze osiągnęli i mam wrażenie również, że dzisiaj, kiedy z analogiczną do naszej inicjatywą występuje rząd wielkiej republiki amerykańskiej, nie znajdzie się nikt, kto by twierdził, że wniosek polski na VIII. Zgromadzeniu Ligi Narodów nie odpowiadał głębokiemu wyczuciu wewnątrz-psycho logicznej tendencji 50 zgromadzonych w Genewie narodów.

Drugim momentem naszej działalności na terenie Genewy, na który chciałem zwrócić szczególną uwagę Panów i który niewątpliwie doniosłe posiada znaczenie, nie tylko z punktu widzenia interesów Polski, lecz także z punktu widzenia sprawy pokoju powszechnego, było zapoczątkowanie załatwienia konfliktu polsko-litewskiego, zagrażającego nie tylko pokojowi Polski, lecz prawdopodobnie pokojowi wielu innych krajów. Mogę pozwolić sobie na ograniczenie się do stwierdzenia, żeśmy wynieśli z Genewy to, cośmy otrzymać się spodziewali, że rezultat ten uważam za poważny krok naprzód w rozwoju stosunków polsko - litewskich, za wyjście z martwego punktu, na którym od kilku lat tkwiły, że — mam nadzieję — iż za tym pierwszym krokiem nastąpią inne dalsze. Radzi też jesteśmy, że nasze wybitnie umiarkowane stanowisko w Genewie, stanowisko przeniknięte głęboką troską o utrzymanie pokoju i usunięcie ewentualnych powodów wojny, uzyskało jednomyślne uznanie wszystkich rządów i całej niemal opinii świata. Niebezpieczeństwo możliwe, konflikt wojenny zostało usunięte dzięki naszym wysiłkom i współdziałaniu z nami szeregu innych narodów. Mam nadzieję, że więcej się ono nigdy nie powtórzy.

Powiedziałem przed chwilą, że za pierwszym krokiem, jakim było uroczyste proklamowanie na ostatnim posiedzeniu Rady Ligi stanu pokoju między Litwą i Polską, pójdą inne dalsze. Być może, że znajdzie się ktoś między tu obecnymi, kto posądzi mnie o zbyt optymistyczny. Być może, że któryś z Panów przypomni mi liczne wywiady, ogłoszone w ostatnich czasach przez premiera litewskiego i codzienne niemal artykuły „Lietuvy”, które zdają się wskazywać na intencje rządu litewskiego, które nie powinny nadto optymistycznie usposabiać nas co do możliwości dalszego rozwoju stosunków polsko-litewskich. Otóż, proszę Panów, ja osobiście dochodzę do przekonania, po dość uważnym przejrzeniu wspomnianych przeze mnie przed chwilą urzędowych i półurzędowych enuncjacji rządu litewskiego, że jeśli z nich odejmiemy wszystko to, co należy położyć na karb trosk i kłopotów wewnętrzno-politycznych tego rządu, oraz na karb starych przyzwyczaję, których trudno przecież wyrzucić się z dnia na dzień, odjawszy to wszystko powtarzam, znajdziemy tam jeszcze pewne rzeczy, pewne ustępy, które wskazują na poważny przełom, który w sposobie myślenia czynników rządowych litewskich nastąpił. Zdajemy sobie naturalnie sprawę i zdawaliśmy ją sobie w chwili, gdy zdecydowaliśmy się na tę, a nie inną w stosunku do Litwy politykę, że droga obrana przez nas, jest drogą mozolną i powolną. Niepodobna zmienić psychologii narodu z dnia na dzień. Długie lata propagandy antypolskiej i bezprzykładnego poprostu szczucia na Polskę, w psychice narodu litewskiego nie mogły przejść bez śladu. To też wierzymy, iż czasu trzeba na to, by wykorzystać te błędne o nas i naszych intencjach przekonania, które wpojono w duszę ludu litewskiego. Wierzymy jednak, że z czasem lud ten przekona się o szczerości naszych względem niego zamiarów i o istotnej naszej dla przyszłości jego życzliwości. Ogłoszony obecnie stan pokoju może jedynie ułatwić drogę do powrotu wzajemnego zaufania, bez którego nie ma porozumienia między narodami. Oczywiście byłoby może lepiej, gdyby szef rządu litewskiego wstrzymał się od stosowania alegorycznej metody interpretacji do uchwał ostatniej sesji Rady Ligi. Twierdzenie np. że ostatni ustęp rezolucji Rady Ligi w sprawie polsko-litewskiej anulował decyzję Konferencji Ambasadorów w

sprawie Wilna, wywołać może w poważnych kołach politycznych i prawnych jedynie podziw dla scholastyczno-filologicznych uzdolnień autora tych twierdzeń. W każdym razie twierdzenia tego gatunku mogą znakomicie ułatwić międzynarodowej opinii politycznej zorientowanie się w wypadku niepowodzenia rokowań polsko-litewskich co do tego, gdzie należy szukać przyczyny tego niepowodzenia. Co do mnie, mam nadzieję: że okres pomiędzy marcową i grudniową sesją Rady Ligi nie pozostanie niezapisana kartą w historii stosunków polsko-litewskich; w każdym razie z naszej strony dołożymy do tego wszelkich możliwych starań.

Trzeci przykład pragnę wziąć z dziedziny, która w wielu punktach przecina się z dziedzina Ligi Narodów: mam na myśli stosunki polsko-niemieckie. W zeszłym roku o tej samej mniej więcej godzinie mówiłem, że podstawowym dążeniem wszystkich kierujących polityków polskich, jest dążenie do ustalenia i utrwalenia jak najlepszych stosunków sąsiedzkich z Niemcami; z wielorakich względów, ze względów zaś ekonomicznych w pierwszym rzędzie, leży to w interesie zarówno Polski, jak i Niemiec. Otóż niewątpliwie nie obcem jest Panom, żeśmy w ciągu roku ubiegłego uporczywie i konsekwentnie dążyli do tak sformułowanego celu. Z zadowoleniem stwierdzić muszę, że w ciągu roku tego ze strony kierownictwa niemieckiej polityki zagranicznej widzieliśmy sporo dowodów dobrej woli oraz wysiłków nieraz w nader trudnych warunkach wewnętrzno-politycznych, zmierzających do jednego z nami celu, t. j. do ustalenia i utrwalenia dobrych, sąsiedzkich stosunków między oboma krajami. Mam wrażenie, że obu stronom wysiłki te przyniosły już pewien wynik. Wspomnę choćby szereg porozumień i układów, któreśmy z naszymi sąsiadami zawarli, np. układ w sprawie emigracji, porozumienie w sprawie nowych metod, czy też nowych podstaw, na których oparliśmy wznowienie rokowań handlowych, układ drzewny i t. d.

Chciałem jedynie podkreślić dwa momenty rozwoju stosunków między Niemcami i Polską, momenty, które niewątpliwie dobre nadzieje rokurują nie tylko dla sprawy dobrych stosunków między dwoma narodami lecz także dla sprawy ogólnej pacyfikacji i stabilizacji powojennej Europy.

Pierwszy z tych momentów, to zaczynająca zarysowywać się na gruncie genewskim między Polską i Niemcami kolaboracja na tle dążeń do umocnienia podstaw pokoju powszechnego, drugi, to widoczna już ewolucja w poglądach znacznej części opinii publicznej niemieckiej na Polskę w ogóle a na stosunki polsko-niemieckie w szczególności. Otóż uważam za swój obowiązek stwierdzić, że w jednej i drugiej sprawie stanowisko zajęte przez delegację niemiecką przyniosło požądane przez wszystkich wyniki. Mam nadzieję, że to współdziałanie będzie w przyszłości coraz częstsze i że natomiast dziełca nas kwestia na gruncie Genewy, np. sprawy gdańskie, przestaną zajmować tyle, co dotychczas, miejsca w rozprawach Ligi Narodów.

Zresztą co się tyczy spraw gdańskich, to nawiasem mówiąc, rozwój ich w roku przyszłym, o ile oczywiście postępy nasze w dziedzinie gospodarczo - finansowej będą trwały, wydaje się zapowiadać raczej optymistycznie — mam nadzieję — że w przyszłości Rada Ligi Narodów znacznie mniej, niż dotychczas, będzie miała powodu do rozstrzygania różnych drobniejszych sporów polsko - gdańskich.

Pozwólą mi Panowie, że do szczerej, pokojowej działalności naszej dyplomacji w ciągu ub. roku dodam jeszcze jedną, dość jaskrawą zresztą ilustrację. Przypominają sobie Panowie incydent dyplomatyczny polsko - sowiecki, spowodowany tragiczną śmiercią posła Wojkowskiego w Warszawie. Pożalowania godny ten wypadek wyrósł w oczach całego świata skutkiem początkowego, mam wrażenie odruchowego stanowiska rządu sowieckiego w tej sprawie, ponad miarę. Przez krótką chwilę wydawało się wielu obserwatorom zagranicznym, że wojna sowiecko-polska wisi na włosku. Przyznam się Panom, że nigdy, ani na chwilę obaw tych nie żywiłem. Tem niemniej incydent, który na tem tle powstał, wymagał poważnych wysiłków celem rychłej i skutecznej jego likwidacji. Z jednej strony chodziło nam o to, by nie powiększać zdenerwowania i podrażniania tych kół sowieckich, które wszędzie i zawsze widzą rękę organizatorów fantastycznego międzynarodowego antysowieckiego spisku. Z drugiej strony starać się musieliśmy o niedopuszczenie do zbyt niegodnego, częściami złośliwie, częściami w najlepszej wierze rozsiewania

pogłosek o możliwości wojennych powikłań, co niewątpliwie mogło mieć ujemne następstwa dla prowadzonej wówczas przez Rząd nasz ostatecznej stabilizacji naszej waluty. Stanowisko nasze w sprawie tego incydentu uniemożliwiło na przyszłość jedną rzecz, uniemożliwiło ono rozsiewanie powtarzających się periodycznie kłamliwych wiadomości o rzekomych agresywnych zamiarach naszych w stosunku do Związku Sowieckiego. Dziś już w to nikt nie wierzy. W ten sposób roztropne postępowanie Rządu polskiego w konflikcie, wywołanym morderstwem posła Wojkowskiego, nie tylko nie dopuściło do zaostrzenia się stosunków polsko - sowieckich, lecz przeciwnie nawet od pewnego czasu na horyzoncie tych stosunków obserwujemy oznaki zapowiadające lepszą pogodę na dzień jutrzejszy.

Przy okazji chciałbym z naciskiem podkreślić, że Rząd polski rad byłby niezmiernie, gdyby rząd sowiecki zechciał zrewidować dotychczasowe swoje stanowisko w sprawie paktu o nieagresji z Polską. Jak Panom zapewne wiadomo, rokowania te utknęły skutkiem niemożności dojścia do porozumienia głównie w dwóch punktach:

1) Rząd sowiecki nie chce się zgodzić na wprowadzenie do traktatu klauzuli przewidującej arbitraż w wypadku sporu, czy konfliktu między oboma państwami, motywując to niemożliwością teoretyczną nawet wynalezienia bezstronnego w stosunku do Związku Sowieckiego arbitra.

2) Rząd sowiecki nie chce uznać słuszności postulatów naszego, by zanim podpisany zostanie pakt o nieagresji, analogiczne paktów podpisane zostały z państwami bałtyckimi, motywując swoje stanowisko rzekomymi dążeniami Polski, przejawiającymi się jakoby w powyższym postulatcie do rozciągnięcia protektoratu Polski nad te kraje.

Mam wrażenie, że argumenty te nie mogą nikogo przekonać. Pakt o nieagresji, bez przewidzianego w nim arbitrażu posiadałby w moim przekonaniu znaczenie w najlepszym razie jedynie moralne, nie wprowadzałby bowiem żadnych możliwości praktycznego załatwienia spraw, które nie dają się załatwić na normalnej drodze dyplomatycznej.

Stosunki nasze z państwami bałtyckimi, w szczególności z Estonią i Finlandią są jak najlepsze i jak najbardziej przyjazne. Nie widzę nic takiego, co by je zepsuć lub nadwerdzać mogło. Państwa te wytrwale i uporczywie pracują nad umocnieniem fundamentów swego niepodległego bytu i nad swym rozwojem ekonomicznym. Polska nie innego nie pragnie, jak całkowitego powodzenia ich pracy.

Proszę Panów! Dla ilustracji naszej działalności w dziedzinie polityki zagranicznej w roku ubiegłym przytoczyłem kilka przykładów, dobitnie znamiennych pokojowej charakter tej działalności. Oczywiście, zamiast przytoczonych przykładów, mógłbym również dobrze wziąć wiele innych mniej lub więcej dokładnie Panom znanych. Ograniczony charakterem bankietowego przemówienia, nie zamierzałem i zresztą nie mogłem zamierzać rozwinąć przed Panami czegoś w rodzaju wyczerpującego exposé naszej polityki zagranicznej. Będąc ograniczony czasem, starałem się poruszyć przede wszystkim te sprawy, które wydawały mi się najcharakterystyczniejsze i które może najwięcej wymagały wyjaśnień. Chodziło mi tylko o pewnego rodzaju syntezę ogólną. Co do szczegółów zaznaczam, że śledząc prace Panów wiem, iż sami Panowie poświęcają wiele czasu rozważaniu tych spraw i prowadzicie nad nimi głębokie i wszechstronne studia. Życzę Panom, abyście nadal prace Wasze w tym rozpoczynającym się roku prowadzili z pożytkiem w myśl zasady, iż jednym z najpoważniejszych wrogów naszej polityki zagranicznej, jest brak głębszej wiedzy o niej wśród społeczeństwa.

Spory o pokój i o Ligę Narodów.

Spory to oczywiście przyjacielskie, lecz mające dla rozwoju stosunków światowych i dla utrwalenia pokoju, wielkie znaczenie. Wychodzą one poza Europę, przedostają się do nowego świata, usiłują rozszerzyć i powiązać sieć układów i traktatów i przez to, narazie bez względu na rezultat, stanowią dowód, jak dalece losy całej ziemi i pokoju na niej związane są poprzez odległości, które dzieli poszczególne kontynenty.

Aktorami w obecnym dialogu dyplomatycznym są Francja i Stany Zjednoczone. Powodem bezpośrednim jest to, że w roku obecnym upływa prawomocność zawartego w r. 1908 między temi państwami traktatu o arbitrażu. W roku ubiegłym francuski minister spraw zagranicznych Briand wystosował propozycję pod adresem Stanów Zjednoczonych, aby oba mocarstwa ogłosiły, że wojna wyjęta jest z pod prawa. Wniosek Polski na ostatnim ogólnym zebraniu Ligi Narodów ze swej strony również uczynił sprawę zabezpieczenia pokoju światowego problemem aktualnym.

We wniosku pierwotnym francuskim, sformułowanym ogólnie, mieściła się dążność, aby zainteresować Stany Zjednoczone, trzymające się zdala od Ligi Narodów, dzieła wielkiego ich prezydenta, Wilsona, sprawą pokoju światowego i aby podkreślić serdeczność stosunków łączących Francję z północno-amerykańską Republiką. Należy przytem traktować oddzielnie sprawę odnowienia traktatu z r. 1908 i formuły mającej zabezpieczyć pokój światowy.

W kwestii pierwszej, w projekcie nowego traktatu, ograniczenia pewne, dotyczące zabezpieczenia stosunków pokojowych między obu państwami, a mianowicie formuła wyjmująca z pod arbitrażu kwestię, dotyczące honoru narodowego i ważnych interesów państwowych, mają być skreślone. Stany Zjednoczone proponują natomiast, aby z pod arbitrażu wyjąć problemy związane z polityką wewnętrzną obu państw, dotyczące się państw trzecich oraz spraw kontynentu amerykańskiego.

W kwestii drugiej, obszerniejszej i bliższej całemu światu obchodzącej, Ameryka w odpowiedzi swej rozszerza propozycję francuską, projektującą podpisanie potępienia wojny przez dwa państwa. Stany Zjednoczone proponują, aby wystąpić pod adresem wszystkich wielkich mocarstw z wnioskiem wyrzekającym się prowadzenia wojny.

Odpowiedź ta wywołała we Francji liczne komentarze i wątpliwości. I słusznie. Stany Zjednoczone bowiem w ten sposób podejmują ofensywę przeciw platformie, na której opiera się Liga Narodów i troska jej o najważniejszy problem, dla którego rozwiązania została stworzona, o pokój. Postanowienia Ligi Narodów przewidują solidarność przeciw wywołującemu wojnę i pospieszenie z pomocą temu, który padł ofiarą agresji. Formuła amerykańska uniemożliwiałaby udzielenie tej pomocy, zniwelowałaby podstawę, na której opiera się Liga Narodów, i uczyniłaby bezprzedmiotowymi pakt o arbitrażu i pomocy wzajemnej, zawarte między całym szeregiem państw.

Wobec tego zastrzeżenia i wątpliwości francuskie, podzielane przez olbrzymią większość państw europejskich i wszystkich niemal wszystkich przyjaciół Ligi Narodów, musiały się odbić na dalszej konwersacji, prowadzonej zresztą w tonie bardzo serdecznym i przyjacielskim. Francja wolałaby zawrzeć pakt, obejmujący tylko narazie dwa państwa. O ile jednak miałyby się umowę rozszerzyć, to proponuje uzgodnienie jej z paktem Ligi Narodów przez wprowadzenie poprawki, że państwa podpisujące nową deklarację, wyrzekają się wojny napastniczej i potępiają ją.

Ta interpretacja francuska wywołuje znów zastrzeżenia w Stanach Zjednoczonych, które powołują się na trudności w określeniu charakteru wojny i obawiają się wnieśzania się w sprawy pozaamerykańskie. Stanowisko Stanów Zjednoczonych, godzące poniekąd w bezpieczeństwo poszczególnych państw, podzielane jest przez Niemcy, narazie w formie dyskretnej, i przez niektóre koła angielskie. Ameryka północna w tym wypadku reprezentuje pacyfizm abstrakcyjny, w wielu wypadkach niebezpieczny, gdy Francja i wszyscy ci, którzy stoja po jej stronie, są pacyfistami praktycznymi, liczącymi się z rzeczywistością.

Na stanowisku, sformułowanym przez amerykańskiego sekretarza Stanu spraw zagranicznych, odbił się wpływ senatora amerykańskiego, Borah, i dążność, aby w obliczu zbliżającej się kampanii o fotel prezydenta, wykazać się aktywnością w dziedzinie prac nad zabezpieczeniem pokoju. Wskutek tego jednak, pertraktacje francusko-amerykańskie weszły w stadium poważnych trudności i interesujących polemik, które stanowią przedmiot szczególnego zainteresowania dla wszystkich tych, którzy interesują się problemami polityki światowej, a specjalnie sprawą zabezpieczenia pokoju.

Z prasy warszawskiej.

Prasa stołeczna przepełniona jest refleksjami, pozostającymi w związku z okresem przedwyborczym. Śród refleksji tych jest niejedna mająca głębsze istotnie znaczenie. Tak więc „Kurier Poranny”, reagując na różne niedorzeczne protesty prasy wąsko partyjnej przeciwko udziałowi czynników rządowych w wyborach, taką pretensjom tym daje odprawę:

„Protesty te opierają się jakoby na teorii parlamentarizmu, która ma rzekomo wymagać, aby rząd nie mieszał się do walki stronnictw. Nic jednak charakterystyczniejszego jak to, że protesty te wychodzą właśnie od zwolenników t. z. rządów parlamentarnych, co w praktyce nie oznacza nic innego, jak narzucenie państwu rządów partii, mającej większość w parlamencie. Rząd partyjny nie miesza się do wyborów tylko pozornie. Przeprowadza walkę wyborczą partia, z której ona wyszedł rząd. Tylko bardzo naiwni obywateli mogą utrzymywać, że to nie jest jedno i to samo.

Rząd nie narzuca Związownikowi Państwa przez partię, ale zamianowany według jego własnego uznania dla walki ze zwróceniem partii, nie może się wyrećzać „partia” w swym obowiązku grupowania dookoła siebie wszystkich czynników tworzących, do których pomocy apeluje. To, co „rządy partyjne” robią pod maską, rząd bezpartyjny czyni jawnie i otwarcie.

„Kurier Polski” robi słuszną uwagę, że akcja przedwyborcza zwykła galwanizować często na chwilę tylko rozmaite trupy polityczne, wlewając w bezduszne kształty przy pomocy demagogicznej reklamy złudną treść, nie reprezentującą jednak na dłuższy dystans żadnej istotnej wartości. Do tych chwilowych przebudzeń nie można zaliczyć jednak w żadnym razie zjawiska, które „Kurier Polski” omawia w następujących słowach:

„Jedną z niewątpliwych zasług oddziaływania energii wyborczej jest przebudzenie się stanu średniego w Polsce. Nie chcemy oczywiście powiedzieć, żeby on spał, ale nie możemy twierdzić, ażeby był życiem pełnym i bujnym. Ludzie wchodzący w skład tej bardzo cennej i wartościowej warstwy każdego społeczeństwa, o ile po za swoimi troskami zawodowymi i domowymi zajmowali się sprawami publicznymi i społecznymi, szli prawnie na pasku partyjnym stronnictw, które szerzyły tam miasmo uświadomienia politycznego, płytką demagogię o charakterze przeważnie antysemitycznym, starały się o rzetelne konserwowanie w tych warstwach możliwie grubej warstwy kultury i hodowały swoisty typ ograniczonego miejskiego tyka i kiepskiego gatunku politykera, który ściągnął od czasu do czasu na jakieś wieści zgromadzenia wygrażał pięścią, krzyczał i pomstował sam przeważnie nie wiedząc o co chodzi. Tak oczywiście nie było wszędzie. Nie brak bowiem było ośrodków gdzie ster stanu średniego obejmowali choćby przejściowo — ludzie światli i zaci, przewodząc wśród rzemieślników ucziwą pracą w kierunku uświadomienia politycznego i narodowego i tłumiąc rozwydrzenie partyjne ale to były wyjątki.

Polski stan średni rozbił przez długie lata przez partię, żerując jego głosami, budzi się obecnie w obliczu wyborów do życia. Stan średni chce się skonsolidować. Porzuca sztafety partyjne a łączy się pod hasłami gospodarczymi i państwowymi. Oby to tylko nie był, jak u nas często w Polsce ogień słow-

miący i oby nie łączyło się z tem jakieś niebezpieczne łapanie dusz”.

Jedną z najciekawszych spraw, z walką przedwyborczą związanych, porusza „Robotnik”. Idzie tu o nieuniknione skrzyżowanie szpad pomiędzy socjalizmem polskim a komunizmem. Przebieg tego pojedynku dwóch grup najbardziej lewych ma doniosłe państwowe i ogólnonarodowe znaczenie. Naczelny organ P. P. S. jest dobrej myśli i z otuchą spogląda w przyszłość. Pisz on:

„O twardy mur rzeczywistości rozbiła się demagogia komunistyczna wszędzie na Zachodzie. W mrokach konspiracji można jakiś czas trwać kłamstwem i blagą. W stosunkach jawnego życia publicznego kłamstwo przegrywa, ponieważ wartość jego sprawdzić nie trudno.

Zapytamy Partię Komunistyczną Polski: z jakim programem idziecie do wyborów? Zapytamy ją nie tylko na szpaltach „Robotnika”, ale na każdym zgromadzeniu publicznym, czasu każdej dyskusji, każdego starcia. Mówicie: „Rewolucja światowa”. Pięknie. Ale Stalin twierdzi, że jest to „drobnomieszczańskie” złudzenie „trockistów”. Mówicie: „niepodległa polska Republika socjalistyczna”. Dobrze. Ale naprawdę wprawdzie Gruzji. Mówicie: „amnestia dla więźniów politycznych”. Wspaniale. Ale uwolnijcie setki i setki tysięcy więźniów politycznych w Rosji. Mówicie: „przecis z kapitalizmem”. Doskonale. Pociągcie go wprowadzić z powrotem w Związek Sowiecki? I tak dalej, każde hasło komunistów jest dzisiaj kłamstwem, bo przecis mu praktyka komunistyczna po tamtej stronie granicy. Trudno sobie wyobrazić większy arsenał argumentów, niż ten, którym rozporządzamy przeciw komunistom Polskim.

Nie należy do ludzi, którzy wierzą w cudotwórczą moc logiki jedynie. O nastrojach mas decydują w znacznie większym stopniu momenty uczuciowe, odruchowe. Żadne jednak uczucie nie może pozostawać w zbyt rażącej sprzeczności z prawdą życia. W tym oto punkcie wkracza na scenę świadomość i wiedza. Dzisiaj, po dziesięciu latach istnienia Sowietów w Rosji, po dziewięciu latach istnienia Partii Komunistycznej w Polsce jesteśmy zupełnie gotowi przyjąć hój z komunistami na płaszczyznach idei, programu, taktyki.

O jednej wszakże rzeczy trzeba pamiętać: nigdy nie wygrywa ten, kto się tylko broni. Zwycięstwo leży w ataku, w szturmie”.

Pragniemy wierzyć, iż narodowo nastrojony i czujący socjalizm zmnoży istotnie na fałszach i naiwności głupich oparta propagandę największych wrogów wewnętrznych naszego bytu. Oby tylko, wydzierając z ich objęć dusze, nie używał sposobów, które z kolei mogłyby się okazać fatalne w swych skutkach.

W.

KRONIKA.

Lwów, 10 stycznia.

Wtorek, 10 stycznia. Rz. kat. Agaton. p. — Gr. kat. 2 tys. Mucz.

TEATR WIELKI.

Wtorek, 10 bm. „Paganini”.
Środa 11 b. m. „Donna Oretta”.

TEATR NOWOŚCI.

Wtorek, 10 bm. „Niezwykły seans”.
Środa 11 b. m. „Niech mnie djabli...”.

TEATR MAŁY.

Wtorek, 9 bm. o 7.30 w. premiera „Dudek”.
Gość. występ A. Fertnera.
Środa, 11 bm. godz. 7.30 w. „Dudek”.
Gość. występ A. Fertnera.
Czwartek, 12 bm. godz. 7.30 w. „Dudek”.
Gość. występ A. Fertnera.

BIURO KONCERTOWE M. TIERKA.

Wtorek 10 stycznia: Bronisław Gimpel, skrzypek.

Teatr Wielki powtarza dziś operetkę Lehara: „Paganini”, która zdobyła rekord powodzenia w bież. sezonie. — Jutro w środę, 12 b. m., świetna komedia renesansowa G. Forzanno: „Donna Oretta” z p. Mazarekówną i Szymańskim w rolach czołowych.

Teatr Nowości daje dziś sensacyjny dramat amerykański B. Veillera: „Niezwykły Seans” — w premierowej reprezentacji artystycznej, z p. Siemaszkówną na czele. — Jutro w środę, 12 b. m., nowa, barwna operetka fantastyczna L. Reichweina: „Niech mnie djabli...”.

Wielki sukces „Wesela” St. Wyspiańskiego. Wobec nadzwyczajnego sukcesu „Wesela” na ostatnim, sobotnim przedstawieniu dla młodzieży szkolnej, na którym widownia Teatru Wielkiego wysprzedana była do ostatniego miejsca, wspaniale to arcydzieło narodowej poezji dramatycznej powtórzone jeszcze będzie — w premierowej reprezentacji artystycznej — w najbliższą sobotę, 14 b. m., o godz. 3.30 popołudniu, jako przedstawienie dla młodzieży szkolnej — po cenach najniższych. Bilety od jutra rana do nabycia w kasach teatralnych.

Bronisław Gimpel, świetny skrzypek po ukończeniu tournée amerykańskiego i włoskiego, uświetnionego sensacyjnym powodzeniem, przybył na krótki czas do Polski, celem dania szeregu koncertów. We Lwowie recital niezwykłego artysty odbędzie się we wtorek 10 bm. Bogaty program wieczoru obejmuje najcenniejsze utwory literatury skrzypcowej. Akompaniuje pianista Karol Gimpel.

Okr. Dyrekcja Poczty i Telegrafów we Lwowie ogłasza: Według postanowień nowej taryfy telegraficznej, należy dość za skrócony adres telegraficzny w kwocie 40 zł. rocznie winna być wpłaconą w przynależnym Urzędzie pocztowo-telegraficznym w całości z góry za cały rok kalendarzowy. Do postanowień tych winni interesenci ściśle się zastosować albowiem w przeciwnym razie stacje telegraficzne, nie wciągając w jednoznaczny adresów do rejestru skróconych wzgl. omówionych adresów telegraficznych, byliby znieuwalone odnośnie telegramy nadchodzące pod skróconym adresem traktować jako niedoreczalne.

Zarząd Gminy król. stoł. miasta Lwowa ustalił następujące ceny maksymalne na mięso cielec, wieprzowe, wędliny i tłuszcze z mocą obowiązującą od 10 stycznia br. I. Mięso w sprzedaży detalicznej: za 1 kg. mięsa cielec przedniego 2 zł., za 1 kg. mięsa cielec tylnego 2.40 zł., za 1 kg. mięsa wieprzowego z dodatką najwyżej 10% 2.60 zł., za 1 kg. mięsa wieprzowego bez kości, mięsa na kotlety lub połówki bez dodatku 3.10 zł., 1 kg. mięsa baranin 1.80 zł. Ceny podrobnu o 50% niższe od cen mięsa z dodatkami. W odsprzedaży hurtownej ceny mięsa w rzeźni i u hurtowników są o 10% niższe. II. Wędliny, wyroby surowe wędzone: za 1 kg. szynki wędzonej z kołankiem i połówki z zioberkiem 3.70 zł., 1 kg. połówki wędzonej bez kości i karczku wędzonego 3.75 zł., 1 kg. wędzonki surowej 3.70 zł. — Wyroby gotowane: za 1 kg. szynki gotowanej, krajanej, połówki i karczku gotowanego 5.15 zł., za 1 kg. kiełbasek chrzanówek 4.40 zł., 1 kg. rolaży i zająca, kiełbasy krajanej krakowskiej i siekanej mazurskiej

pieczonej lub agramskiej 4.15 zł., za 1 kg. kiełbasy do gotowania i zwykłej siekanej szynkarzkiej 3.20 zł., za 1 kg. kiełbasy pasztecowej i salami paryskiego 3.20 zł., za 1 kg. kabanosów 4.40 zł., za 1 kg. salcesonu ozorkowego i głowiny 3.20 zł., za 1 kg. salcesonu zwykłego 2.30 zł., za 1 kg. salami suchego 7.35 zł., za 1 kg. wędzonki gotowanej 4.15 zł., za 1 kg. kiełbasy zwyczajnej do smażenia 3.20 zł., 1 kg. kiełbasek serwoladek 3.20 zł., 1 kg. kizki zwyczajnej 1.40 zł. Ceny powyższych gatunków wędlin dla odsprzedawców o 10% niższe. — III. Tłuszcze: za 1 kg. smalcu wieprzowego topionego 4.15 zł., za 1 kg. sadła 3.60 zł., za 1 kg. słoniny wędzonej 3.60 zł., za 1 kg. paprykowanej 3.95 zł., za 1 kg. zwyczajnej świeżej ciekłej 3.20 zł., za 1 kg. słoniny zwyczajnej świeżej grubej 3.35 zł. — Winni żądania lub pobierania cen wyższych ulegną po myśli art. 4 Rozp. Prez. Rz. P. z dnia 31 sierpnia 1926 Dz. u. Rz. P. Nr. 91 poz. 52. karze aresztu do 6 tygodni lub grzywny do 10 tysięcy złotych.

Wyjazd posła, Wczoraj rano wyjechał z Warszawy nowy poseł polski w Brukseli p. Tytus Filipowicz, żegnany na dworcu przez grono wyższych urzędników M. S. Z.

Nowa mogiła. 9 b. m. o godz. 1 po poł. zmarł w Warszawie przeżywszy lat 78 adwokat Antoni Osuchowski, jeden z najbardziej zasłużonych działaczy na polu narodowym i społecznym. W czasach ucisku popierał nieustraszenie tajne szkolnictwo w b. Kongresówce; wspomagał ofiarnie wszelkie zamierzenia narodowe pod zaborem pruskim. Energicznie współpracował z Sienkiewiczem w latach zawieruchy wojennej.

VII-me posiedzenie Rady Przybocznej Komisarza Rządu m. Lwowa odbędzie się w środę 11 b. m. o godz. 18.30 w sali posiedzeń Rady miejskiej w Ratuszu. Ciąg dalszy obrad nad zwyczajnym dodatkowym budżetem na rok 1927/28. W razie nieukończenia obrad na tem posiedzeniu, odbędzie się następne posiedzenie w czwartek dnia 12 b. m. o godz. 18 w tej samej sali.

Niebywała frekwencja na Uniwersytecie Jagiellońskim. W r. akademickim 1927/28 zapisało się ogółem na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie 6.644 studentów i studentek. Jest to cyfra nieznana dotychczas w historii Uniwersytetu krakowskiego. Najsilniejsza frekwencja zaznaczyła się na wydziale filozoficznym, na który zapisało się przeszło 3.000 słuchaczy i 1.420 słuchaczek.

Prace w Katedrze wawelskiej. Dotychczas na Wawelu odnowiono wszystkie sarkofagi miedziane w liczbie ośmiu, w tem 3 mniejsze (dzieci królewskie). Pozostają do odnowienia sarkofagi cynowe i kamienne. Odrestaurowano sarkofagi: Władysława IV, Cecylii Renaty, Karynny Jana Olbrachta Wazy, Ludwika Marii Gonzaga, Zygmunta III, królowej Konstancji i Stefana Batorego. Restauracji domaga się kaplica Wazów, której zewnętrzne mury mają silnie zwiertzałe kamienie. Restaurację gobelinów i szat kościelnych przeprowadza Muzeum techniczno-przemysłowe.

Wstrzymanie ruchu kolejowego. Z powodu zasp śnieżnych został wstrzymany 8 b. m. aż do odwołania ogólny ruch kolejowy na linii wąskotorowej Nowy Łupków — Wąska Cisna.

Wyjazd delegacji kryminologów polskich. Prezes Komisji Współpracy Prawniczej Mię-

KAZIMIERZ HARTLEB.

Biblioteka i bibliotekarze króla Zygmunta Augusta.

(Ustęp z dziejów kultury Jagiellońskich czasów).

Właściwa biblioteka ostatniego Jagiello na rodziła się i powstawała z jego jedynie woli i inicjatywy. A wiązała się ta zbożna działalność niewątpliwie z całym charakterem króla, jego tak znanymi umiłowaniem „monumentorum antiquitatis”, wrodzoną skłonnością, jakie może po kądzieli brały swój początek w krwi aragońskiej, której reprezentantem doskonałym był znany już nam Alfons, król Neapolu. Nie przesadzając wyników badań nad osobistością Augusta, przy koniecznej jednak rewizji poglądów dotychczasowej nauki, stwierdzić należy, iż była to osobistość grubo przerastająca miarę poddanej sobie społeczeńści.

Głowiał nad nią intelektem, zdolnościami, wiedzą nabytą. W tym względzie zaufajmy raczej bezstronnym, a obiektywnym głosom legatów papieskich, aniżeli niechętnym wynurzeniom pisarzy swoich, lub nawet inwektywom rzucałym na polach podlowskich. Dzięki takiemu ustosunkowaniu się tych dwóch czynników króla i narodu, czy jego opinii, powstał ów niezrozumiały czestokroć rozdźwięk, wzajemnie niezrozumienie, niemożność dotrzymania kroku wielkim ideom królewskim. Ilekroć razy stawał król osamotniony, niemal obcy wobec polskiego świata, nie jako jego emanacja, ale przodow-

nik, któremu... „teraźniejszość już się z ręki wydierała”. Pięknym określeniem Mickiewicza, raczej intuicyjnie wyczułym, jak udokumentowanym przekazem źródłowym... „poniósł ze sobą do grobu królewskość średniowiekową” a zatem tę godność w pojęciu możliwie najszerszym rozumianą.

I w dziele fundowania potężnego zbioru książkowego, zdany jeno na własne siły, nie mi do woli rozporządzał, wyprzedzając znowu tak znamienicie swoją współczesność. Wszak godnym jego następcą z ducha i myśli okazał się dopiero ostatni król polski.

Od r. 1545 idą wspomniane wysiłki królewskie.

Pierwszym, który z ramienia królewskiego podejmuje zakupy dzieł jest Jan z Koźmína. Ciekawa to postać, podobnie, jak reszta i inni bibliotekarze, zasługująca na bardziej wyczerpujące studium. Dawny wychowawca synów Górki, w podróży do Niemiec przejmuje się zasadami nowych nauk i haseł religijnych. Po pobycie na dworze Albrechta dostaje się na dwór królewski jako kaznodzieja nadworny. W charakterze wyżej skreślonym czynny jest w latach 1547 i 1548. Rachunki z tych czasów podają szereg wydatków na książki dla biblioteki królewskiej i dalej na oprawę książek do rąk wspomnianego Koźmínicy; wspomniane źródło wymienia go stale jako „praedicator”.

Cieszy się pełnym zaufaniem Zygmunta, chociaż prawowierność religijną tak bardzo wiele pozostawiała do życzenia. Łaska królewska spływała nań wcale hojnie, czy to w formie szczodrych datków, jak owe „ex gratia flor. 15”, innym razem flor. 50, czy ofiarowaniem mu kosztownego futra z wydry.

W tym samym czasie, w większej znaczniej mierze, czynny jest w roli zakupującego ksiązkę Andrzej Trzycieski, senior. Szlachcic Ziemi krakowskiej, kształcił się zagranicą, co mu nie przychodziło nawet tak łatwo, wobec zakazu wyjazdów do Niemiec; ponoć uczeń Erazma z Rotterdamu, wrodzone posiadał umiłowanie książki. Dowodem własna wcale zasobna biblioteka, wedle innych nawet księgarnia w domu Foltyna w Krakowie. Wiedzy posiadał dużo, trzy opanował języki: łaciński, grecki i hebrajski, świat poznał gruntownie. Wybór królewski padł zatem wcale szczęśliwie, choć z prawowiernością religijną zgola nie w porządku. Wszak należał do pierwszych niemal krzewicieli protestantyzmu na gruncie krakowskim. Król niejedną musiał usłyszeć wymówkę ze strony wysokiego kleru za obdarzanie poparciem głośnego niebawem inowiercy.

On to z mocy mandatu królewskiego rozpoczyna zakup książek, ale już na większą skalę, czytamy wyraźnie: „SMR. comitere dignata est, ut per Andream Tricesium libri omni generis in sum et ad bibliothecam S. M. R. coemerentur”. On to zapewne zamawia także u rytownika Kiliana tloki na superexlibrisy formatu dwojakiego. Sprawa praktycznie wyglądała w ten sposób, iż Trzycieski otrzymywał z kasy królewskiej wcale znaczne kwoty, z których później się wyrachowywał. Dowodem, iż po śmierci, w tymże r. 1547, obowiązek rozrachunku z niewyliczonych 200 flor. przyjął na siebie syn jego Andrzej. Obowiązek dalszej troski o wzrost i powiększenie spadał niejako dziedzictwem z ojca na syna.

Otrzymał on wychowanie możliwie najstaranniejsze. Wychowanek Akademii krakowskiej, po jej ukończeniu zwiedził wiele świata, ponoć Włochy, Francję, Hiszpanię, Anglię i Turcję. Nie wchodząc bynajmniej w dalsze koleje życia Trzycieskiego, które postawiły go w rzędzie najznakomitszych poetów, (dowodem sądy Kochanowskiego, który stwierdza, iż rymy T. ceniono w kraju wyżej nad złoto i klejnoty, lub Regiomontanus, — nazywa go najuczciwszym i najwytworniejszym poetą „którego poezje jak gwiazdy między nami świecą”), tutaj jeno podkreślić należy, iż wiedza wszechstronna, znajomość świata, specjalne dawały mu kwalifikacje do podjęcia z woli królewskiej, ojcowego trudu. Z czasów jego pracy pozycje rachunków podają już ściśle ujęte liczby książek, kupowanych na miejscu, bądźto zagranicą; sam dla tych celów wyjeżdżał do Frankfurtu, ówczesnego targowiska książek. Poniemaj król w tym czasie bawił w Krakowie, książki składano czasowo na Zamku wawelskim, w przyrządzonych do tego pakach. Dopiero gdy się znacząca zebrała ich liczba, w stosownym i pieczętowanym opakowaniu ruszyły na właściwe miejsce przeznaczenia — do Wilna. Sumarycznie zakupiono w latach 1547, 1550 do 1552 dzieł 1273 za kwotę wcale pokaźną, gdyż 2353. Jeśli o ich zawartość chodzi, to obejmowały one niemal wszystkie dziedziny wiedzy. A więc: teologię, astronomię, prawo, filologię, filozofię, historię, literaturę piękną, traktaty, medycynę, obyczajowość itd.

(C. d. n.)

dygnarodowej przy Ministerstwie Spraw Zagranicznych i sekretarz generalny Komisji Kodyfikacyjnej prof. B. Stan. Rappaport wraz z redaktorem „Revue Penitenciaire de Pologne” Edw. Neymarkiem, udał się wczoraj do Paryża na posiedzenie Zarządu głównego Międzynarodowego Zrzeszenia Prawa Karnego.

Konferencja kolejowa. W pierwszych dniach stycznia odbyła się w Warszawie konferencja kolejowa z udziałem przedstawicieli Czechosłowacji, Austrii, Polski i delegatów naczeinego Komitetu kolei górnośląskich. Konferencja zajmowała się sprawą dostarczenia odpowiedniej ilości wagonów pod transporty węgla, idące z Polski do Austrii. Wskutek osiągniętego porozumienia, koleje polskie, austriackie i czechosłowackie zobowiązały się dostarczyć po 650 węglarek dla transportów przeznaczonych dla Austrii. Umowa ta wejdzie w życie dopiero wówczas, gdy da się odczuć brak węglarek, których na razie mamy podostatkę.

Walny Zjazd członków Związku Uzdrawisk. W dniach 21 i 22 h. m. odbędzie się w Warszawie Walny Zjazd członków Związku Uzdrawisk Polskich, połączony ze zjazdami instytutacji gospodarczych i sanitarnych w Warszawie.

Audycje radiostacji wileńskiej w językach litewskim i białoruskim. Wychodząc z założenia, iż radio winno swój dobroczynny wpływ wywierać na wszystkich bez różnicy i że falami eteru płynąć winno świadectwo kultury i tolerancji polskiej wszędzie i do wszystkich, Polskie Radio w Wilnie wprowadziło u siebie pogadanki, oraz koncerty dla Białorusinów i Litwinów w ich rodzimym języku. Działem litewskim kieruje p. Bohdan Kościółkowski, działem białoruskim kieruje prof. Seminarjum państwowego w Wilnie p. Zygmunt Abramowicz.

Ofiary powodzi w Anglii. Skutkiem katastrofalnych powodzi utonęło dotychczas — jak zdolano stwierdzić — 45 osób. Liczba rannych jest znacznie większa. W części miasta Londynu Grosvenor-Road zatono 4 dzieci, w Putney utonęły 2 młode dziewczyny, w Hammersmith 2 młode panny również stały się ofiarami powodzi. Między mostami Lambeth i Vauxhall utonęło 17 osób. Wody zalały centralę elektryczną, uniemożliwiając przez to komunikację tramwajową i komunikację kolei podziemnej. Najwięcej ucierpiał Westminster, Tower i wschodnie przedmieścia. Zdanem rzeczoznawców katastrofa powodzi może się w najbliższych dniach powtórzyć.

Międzynarodowy Kongres sztuki ludowej. W końcu października br. odbędzie się w Pradze międzynarodowy kongres sztuki ludowej zorganizowany z inicjatywy komisji współpracy intelektualnej przy Lidze Narodów. Zadaniem kongresu jest naukowe opracowanie poszczególnych zagadnień sztuki ludowej i jej terenów i przejawów przez poznanie tej sztuki w różnych krajach oraz międzynarodowa wymiana myśli w tym kierunku.

Podstęp skazanego. Z Rzeszowa donoszą tutejszemu Urzędowi śledczemu, że aresztowano tam niejakiego Andrzeja Pają, który był skazany przez S. O. K. w Łodzi na karę 1 roku więzienia, znioną wskutek ustawy amnestyjnej na 3 miesiące więzienia. Pają wynalazł sobie zastępcę do odsiadki kary w osobie Wojciecha Picha za cenę 50 dol. Pich zgłosił się w sądzie celem odbycia kary, ale po kilku dniach oszustwo wyszło na jaw. Sekretarze sądowi Zdzisław Podczaski i Maks Reichwald zostali wprowadzeni przy prowadzeniu dochodzeń przekupieni, niemniej jednak Pają w Rzeszowie aresztowano za kradzież i w ten sposób niezwykle ta afara została rozwiązana.

Aresztowanie. Wczoraj aresztowano za współudział w włamaniu kasowym w firmie Dittmar przy pl. Marjackim 9 Józefa Stasłuka, Kazimierza Urbana, Pawła Urbana i Teresę Stasiuk, przyczem podczas wstępnych dochodzeń ustalono, że aresztowani trudnili się skupowaniem skradzionych rzeczy, pochodzących z rozmaitych włamań ostatnich czasów we Lwowie. — Za kolportaż odezw komunistycznych i agitację aresztowano Tobiasza Winera, byłego ucznia III kl. gimn.

Koncert kompozytorski ku uczczeniu 40-letniej działalności artystycznej Stanisława Niewiadomskiego.

Koncert jubileuszowy Stanisława Niewiadomskiego zgromadził w sali Tow. Muzycznego cały muzyczny i kulturalny świat Lwowa; po jubileuszu warszawskim miasto nasze, gdzie prof. Niewiadomski pracował przez tyle lat, postanowiło uczcić wybitną jego działalność jako pedagoga, krytyka i kompozytora. Urodzony pod Lwowem, tutaj odebrał pierwsze wykształcenie muzyczne, a od r. 1887 aż do wybuchu wojny światowej zajmował jedno z najbardziej odpowiedzialnych stanowisk w naszym świecie muzycznym jako profesor teorii i historii muzyki, harmonii, kontrpunktu i śpiewu choralnego w Konserwatorium i całym szeregu szkół prywatnych, oraz jako członek

Komisji artystycznej w Operze Skarbkowej i referent muzyczny kilku najpoważniejszych pism lwowskich. Co więcej, powróciwszy w r. 1918 do miasta rodzinnego, podjął się w epoce najtrudniejszych w kraju warunków kierownictwa naszej Opery, nie przestając równocześnie oddawać się pracy kompozytorskiej. Nie znajdziemy dziś prawie żadnej osoby, w świecie muzycznym Lwowa, odgrywającej jakąkolwiek poważniejszą rolę, którzy nie wyszła ze szkoły prof. Niewiadomskiego, wielu z jego uczni jest dziś na wybitnych stanowiskach w innych miastach polskich; a wszyscy wynieśli z niej nie tylko gruntowne podstawy ogólnego wykształcenia muzycznego, ale i gorące umiłowanie swego przedmiotu i zapal do sztuki, który towarzyszył im później przez całe życie. I zdaje mi się, że to pedagogiczne jego działanie ma przynajmniej równorzędne znaczenie, jak ogromna popularność jego pieśni, które trafiły do wszystkich serc polskich; dlatego też imieniem ucznia prof. Niewiadomskiego, którym danem było korzystać z jego owocnej i pełnej poświęcenia pracy nauczycielskiej, składam mu na tej drodze serdeczne podziękowanie.

Koncert czwartkowy uświetnił swym współudziałem najpierwsi artyści polscy: Janina Korolewicz-Waydowa, Zofia Drexler-Pasławska, Lucyna Robowska, Janina Pfau-Pawińska i Mieczysław Perkowicz. Przewiła się przed liczną zgromadzoną publicznością cały szereg tych tak miłych, na polską nutę ludową nastrojonych pieśni z „Jaskowa dola” na czele (p. Pawińska i p. Perkowicz), p. Pasławska pięknie interpretowała „Mazurkę”, „Pieśń wiosenną” i „Otwórz Janku”, zaś p. Korolewicz-Waydowa zyskała huragan oklasków za śliczną piosenkę ludową „Maki” (do słów Makuszyńskiego), „Panna żołnierz” i inne.

P. Robowska, znana już jako jedna z najlepszych i najofiarniejszych wykonawczyń, gdy idzie o muzykę polską, odegrała Wariacje fortepianowe i Tańce polskie; wreszcie połączone Chóry mieszane Polsk. Tow. Muzycznego „Lutni-Macierzy” i „Koła Poczciwego” odśpiewały pod batutą dr. Ad. Soltysa „Kolejki polskie” w przepięknym układzie St. Niewiadomskiego, (sola: p. Waydowa i p. Lipanowicz), zaś Chóry męskie z towarz. instrumentów dętych i organów „Przysięgę” (do słów K. Tetmajera) pod batutą dyr. M. Soltysa.

O olbrzymiej wprost popularności i uznaniu, jakim słusznie cieszy się prof. Niewiadomski w naszym mieście, świadczyły liczne gratulacje, przemówienia i dary, które otrzymał od wszystkich instytucji kulturalnych Lwowa. Pierwszy zabrał głos prez. Dembowski imieniem Komitetu jubileuszowego; po nim przemawiali: p. Höflinger, im. miasta, prez. Laskownicki im. Tow. Dziennikarzy, p. Czerny im. Towarzystw Śpiewackich, prof. Neuhauser im. lwowskich krytyków muzycznych, prof. Frieman im. Konserwatorium, dr. Hermelin im. Żyd. Koła lit-art., dr. Mitscha im. Redakcji „Słowa Polskiego” i na zakończenie prof. Niewiadomski w dłuższym przemówieniu podziękował zgromadzonemu za tak liczne dowody sympatii, wskazując na społeczeństwo lwowskie, jako na to, które stojąc może najwyżej w Polsce pod względem muzycznej kultury, stworzyło atmosferę duchową, sprzyjającą jego artystycznej indywidualności i pracy kompozytorskiej.

Po koncercie odbył się bankiet w salach Kasyna i Koła lit-art., który w miłym nastroju przeciągnął się niemal do białego rana. Do licznych życzeń, które zostały nam wypowiedziane pod adresem Jubilata, dotychczas i nasze, by prof. Niewiadomski długo jeszcze mógł pracować w jak najpomyślniejszych warunkach dla dobra polskiej sztuki.

Stefania Łobaczewska.

Złoty medal ku czci prof. Oswalda Balzera.

Otrzymujemy następującą odezwę:

„Wielkim mężom nauki należy się hołd i wdzięczność społeczeństwa, dla którego działają. Ich badania rozszerzają horyzonty wiedzy ludzkiej, wnoszą w światło ciemnie światło prawdy i wytyczają nowe drogi nauce.

Do takich przodowników duchowych należy Oswald Balzer. Objawiając pierwszą katedrę historii prawa polskiego na lwowskim Uniwersytecie, rozwijał młody profesor działalność, która przynosi mu najpełniejsze uznanie sfer naukowych, a chluba okrywa tę najwyższą uczelnię, na której pracuje. Z biegiem czasu dorobek jego pracy naukowej

wyrosła do olbrzymich rozmiarów. Z ogroinu większych i mniejszych dzieł — (około 230) — wskazać należy choćby kilka tylko pomnikowych publikacji, jak: „Genealogia Piastów”, „Corpus iuris polonici”, „Królestwo Polskie 1295—1370”, które same stanowią granitową podstawę jego sławy i wysokiego znaczenia naukowego. Oswald Balzer rozwija jednak nie tylko sam zadziwiający pracowitość i twórczość naukową. Umie on również, jako świetny nauczyciel i organizator naukowej pracy, zachęcać i łączyć szerokie koła uczonych do wspólnej akcji nad ukochaną przezeń nauką. Należy do założycieli „Towarzystwa historycznego” i „Kwartalnika historycznego”; — jednocześnie pod swym kierunkiem grono przeważnie młodych uczonych w wzorowym wydawnictwie „Studia nad historią prawa polskiego” (dotąd 10 tomów); opracowuje „la Akademii Umiejętności projekt olbrzymiego wydawnictwa zbiorowego „Zabytki prawa polskiego”, zakrojonego na 40 tomów, i rozpoczyna je publikacją pierwszych woluminów. Powołuje wreszcie do życia, oparte na zasadach kooperatywy „Towarzystwo popierania nauki polskiej”, które przetwarza po dwudziestu latach (1920) na „Towarzystwo Naukowe we Lwowie”, zorganizowane na wzór Akademii Umiejętności. Ta instytucja najlepiej świadczy o wybitnym talencie organizatorskim Oswalda Balzera i pozostanie szczególnie chwalebą i zasługą jego dla nauki. Gorąca i przeczysta miłość nauki, która przez całe życie kierowała jego działalnością nauczycielską i naukową, i którą miał zapalać w szeregach licznych swych uczniów i współpracowników, była tą potężną siłą moralną, która Towarzystwu naukowemu dała życie. Za ten czyn tworczy cała Polska winna mu cześć i podziękę. Ten głęboki, niestrudzony badacz, który z mroków średniowiecza i z doby XVI w. wydobył tyle ważnych nieznanych faktów na światło dzienne, znajduje, przy swych żmudnych historycznych pracach, dosyć jeszcze sił, ażeby zabierać głos w rozmaitych sprawach bieżących.

Przypominamy jego rozgłosny list otwarty do prof. Mommsena w obronie „barbarzyńskiej” Słowiańszczyzny (1897); — przypominamy jego pismo do Björnsona w sprawie ciężkiego ucisku Polaków w Poznaniu (1907); — wskazujemy na cały szereg artykułów i rozpraw, w których roztrząsał i rozstrzygał liczne zagadnienia ustrojowe najświeższej doby, z okresu naszej wskrzeszonej młodej państwowości. Podnosimy wreszcie i podkreślamy występ Balzera w znanym sporze o Morskie Oko. Czwierć wieku minęło, kiedy On, obrońca naszych praw, w znakomitym historyczno-prawnym wywodzie odniósł świetne zwycięstwo przed międzynarodowym sądem w Gracu i uratował tę perłę polskich Tatr dla naszego kraju. Wszystkie te występy publiczne Oswalda Balzera były inspirowane głęboką miłością Ojczyzny, wyjątkowo pocuciem prawa i sprawiedliwości, oraz wyskiciem pojęciem obowiązków obywatelskich, które kazały Mu stanąć wszędzie tam w charakterze rzecznika i obrońcy narodu, gdzie zasady prawa i sprawiedliwości widział podeptane. Za tę tak doniosłą i owocną działalność całego życia w służbie Nauki i Ojczyzny, która była zawsze gwiazdą przewodnią jego poczynań, całe społeczeństwo polskie winno Mu złożyć hołd. A wyrazem tego hołdu będzie złoty medal, jaki wdzięczni rodacy na jego cześć wybiją i złożą Mu w darze uroczystym”.

W prezydium honorowemu komitetu znajdują się między innymi: Ks. Dr. Twardowski arcybiskup ob. łac., Dunin-Borkowski Piotr wojewoda lwowski, Czerwiński Adolf prezes lwowsk. Sądu Apelac., Ks. Dr. Gerstman Adam rektor Uniw. lwowsk., Dr. Marchlewski Leon rektor Uniw. krak., Dr. Rozwadowski Jan Michał prezes Polskiej Akademii Umiej., Strzelecki Jan komisarz rządowy m. Lwowa, Ks. Dr. Szlagowski Antoni rektor Uniw. warsz., Dr. Zakrzewski Stanisław, prezes Polsk. Towarzystwa Histor.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Depesze z nocy.

POSIEDZENIE PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ.

Warszawa, 9 stycznia. (PAT). W dniu dzisiejszym odbyło się pierwsze posiedzenie państw. komisji wyborczej pod przewodnictwem generalnego Komisarza wyborczego. W posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele wszystkich klubów sejmowych, uprawnionych do uczestnictwa w pracach państwo-

wej komisji wyborczej. Po ukończeniu się komisji, generalny Komisarz wyborczy złożył sprawozdanie o przebiegu dotychczasowych czynności, poczem poddał rozważaniu Komisji szereg zagadnień prawnych dotyczących stosowania niektórych przepisów ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżną praktykę w komisjach wyborczych okręgowych i obwodowych. Następne posiedzenie komisji odbędzie się po 24 stycznia t. j. po ostatecznym terminie wyznaczonym do zgłaszania list kandydatów.

PRZED WYBORAMI.

Lublin, 9 stycznia. (AW). Wczoraj odbyło się posiedzenie komitetu organizacyjnego Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem, w skład prezydium Komitetu Okręgowego weszli: prezes Zw. Kółek roln. Lechnicki, sekretarz Zalewski, redaktor „Jedności Ludowej”, b. poseł Cieplak, pułk. Belina-Prażmowski, mec. Wyszyński, rolnik Górny, oraz przedstawiciele wszystkich powiatów Województwa. Nowy Komitet ogłosił w poniedziałek wielką odezwę wyborczą.

Białystok, 9 stycznia. (AW). Przedstawiciele ziemian okręgu białostockiego odbyli w d. 8 bm. u komisarza wyborczego Komitetu Zachowawczego p. Tenczyńskiego posiedzenie przedwyborcze z udziałem Wojewody Kirsta, Wicewojewody Skrzyńskiego i starosty Bilka. Podczas dyskusji zabrał m. i. głos Wojewoda Kirst i przedstawił zebrany swój program działalności w okresie wyborczym. W wyniku dyskusji zebrani wydelegowali do Komitetu wyborczego przy Województwie pp. Tenczyńskiego i Kisielnickiego.

WAŻKIE OSTRZEŻENIE.

Berlin, 9 stycznia. (PAT). „Voss. Zeitung” występuje dzisiaj przeciwko działalności utworzonego przed kilku dniami Związku dla reorganizacji Rzeszy niemieckiej stwierdzając, że Związek ten pozostaje pod przemożnym wpływem stronnictwa niemiecko-narodowego i za swój główny cel uważa reorganizację Rzeszy niemieckiej pod jednym tylko względem, a mianowicie zapomocą złączenia w jednej osobie urzędu pruskiego prezydenta państwa z prezydenturą Rzeszy i urzędu pruskiego prezydenta ministrów z urzędem kanclerza. Dziennik stwierdza, że w ten sposób nacjonaliści i monarchiści pragną otworzyć sobie drogę do przywrócenia monarchii, którą oni tak wtem nadzieję, że będą mogli dojść w przyszłości do wyboru, któregośkolwiek z Hohenzollernów na prezydenta Rzeszy, któryby przy projektowanej przez nich reformie konstytucji stał się jednocześnie autonomicznym prezydentem Prus i w ten sposób zogniskował w swoich rękach tę całą władzę, jaką dawniej posiadali król pruski i cesarz niemiecki. Mogłoby to być ułatwieniem dla dokonania zamachu stanu jednocześnie w Prusach i całych Niemczech.

CZECHOSŁOWACJA A WATYKAN.

Praga, 9 stycznia. (PAT). Organ słowackiej partii ludowej „Slovak” dowiadyuje się, że modus vivendi między Watykanem i Czechosłowacją został wprawdzie ustalony, ale dotychczas nie został podpisany, ponieważ wyłoniły się nowe trudności. Według czasopisma „Nedelni Listy” posłem czechosłowackim przy Watykanie ma być mianowany dotychczasowy referent do spraw kościelnych w ministerstwie spraw zagranicznych, Dr. Rossocis.

Berlin, 9 stycznia. (PAT). W dalszym ciągu rozprawy sądowej w procesie obywatela Prus wschodnich Trescova przeciwko prezesowi Związku Ziemian w Prusach wschodnich Badytzkiemu, cały szereg świadków w zeznaniach swoich kategorycznie stwierdził, iż faktycznie w roku 1924 czynione były w związku z ówczesnym kryzysem gabinetowym przygotowania w całych Prusach wschodnich do zamachu stanu. Miał on zmierzać do ogłoszenia dyktatury opierającej się na Reichswehrze i na prawicowych organizacjach wojskowych.

Ryga, 9 stycznia. (PAT). Jak się zdaje, rokowania mające na celu utworzenie nowego rządu przez posła centrum demokratycznego Juraszewskiego, doprowadzą do pomyślnego wyniku. Według doniesień pism, pomiędzy 53 postaciami, nienależącymi do grup socjalistycznych, doszło już do zasadniczego porozumienia w sprawie programu przedstawionego przez centrum demokratyczne. Rozmowy obecne dotyczą już tylko składu osobowego nowego rządu. Kandydatem na stanowisko ministra spraw zagranicznych jest poseł w Sztokholmie Sarinsch. Deputowany niemiecki Hahn ma również otrzymać tekę.

Moskwa, 9 stycznia. (PAT). Ambasadorem sowieckim w Rzymie mianowany został komisarz sprawiedliwości Kurski.

Bukareszt, 9 stycznia. (PAT). Zastępca ministra spraw zagranicznych, minister Duca odbył dłuższą naradę z jugosłowiańskim posłem w Bukareszcie w sprawie uprawnień przez Węgry kontrabandy broni. Państwa Małej Ententy zastanawiają się wspólnie nad krokami, jakie należy podjąć. Obecnie kwestją kontrabandy broni zajmują się trzy instancje: Rada ambasadorów, Liga Narodów i Mała Ententa.

Rio de Janeiro, 9 stycznia. (PAT). L. George, żegnany przez reprezentanta prezydenta republiki, członków rządu i szereg wybitnych osobistości, odjechał dzisiaj do St. Paolo.

Depesze przedpołudniowe.

NOWY DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ.

Warszawa, 10 stycznia. (AW). Dzisiejszy „Monitor Polski” ogłasza dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1927 r. zastrzegający poprzedni dekret z dnia 10 maja 1927 o rozpowszechnianiu nieprawdziwych wiadomości i o zniewagach. Zaostreżenie nastąpiło w zakresie karalności za informacje zamieszczane choćby przez nieoględność, za co dekret z dnia 10 maja nie przewidywał żadnej kary. Do dekretu dodano jeszcze przepis, że Minister Sprawiedliwości zarządzić może ściganie z powodu zniewagi władzy państwowej, urzędnika państwowego lub osoby wojskowej nawet bez względu na brak skargi.

ZJAZD WOJEWODÓW.

Warszawa, 10 stycznia. (AW). W ciągu dnia wczorajszego i dziś rano przybyli do Warszawy niemal wszyscy Wojewodowie. Dziś odbędzie się u Min. Składowskiego konferencja Wojewodów. Kierownikom Województw towarzyszą naczelnicy wydziału bezpieczeństwa przy Województwach. Zostaną oni również dopuszczeni do udziału w obradach, mających na celu ustalenie szeregu zarządzeń zabezpieczających spokojny przebieg wyborów do Izby ustawodawczej.

N. P. R. A RZĄD.

Warszawa, 10 stycznia. (AW). W ciągu ostatnich 2 dni obradowała tu Rada Naczelna NPR-prawicy. Ujawniła się silna tendencja do przeprowadzenia akcji wyborczej NPR na platformie współpracy z Rządem. Dotychczas jednak żadnych uchwał wiążących w tej sprawie nie powzięto.

BŁOK WYBORCZY P. P. S. Z NIEMIECKĄ PARTIĄ SOCJALISTYCZNĄ.

Warszawa, 10 stycznia. (AW). Po długich pertraktacjach podpisana została umowa w sprawie zawarcia bloku wyborczego między PPS i niemiecką socjalistyczną partią pracy. W myśl tej umowy niemiecka partia otrzyma w okręgu łódzkim trzecie miejsce. W okręgach powiatów Łódź-Ławsk—Sieradz kandydat niemieckich socjalistów znajdzie się na drugim miejscu, przyczem mandat ten ma być zabezpieczony na liście państwowej PPS. Prócz tego niemieccy socjaliści wystawią swoich kandydatów na liście PPS. w pow. Błonie—Skierniewice i Piotrków—Brzeziny.

Z ostatniej chwili.

WRAŻENIE MOWY MINISTRA ZALESKIEGO W BERLINIE.

Berlin, 10 stycznia. (PAT). „Berliner Tageblatt” w depeszy z Warszawy podkreśla, że mowa Ministra Zaleskiego zwróciła uwagę niezwykle uprzejmą i przyjazną w stosunku do Niemiec, w porównaniu z mową zeszłoroczną, w której Minister Zaleski w ostrych słowach podkreślił nienaruszalność stanowiska Polski w stosunku do Niemiec. Ta część mowy, która dotyczyła stosunków polsko-niemieckich w roku bieżącym podkreśla wprawdzie trudność porozumienia, ale nie zawiera wzmianki o tem, iż trudności te są nieprzezwyciężalne.

POSEŁ ANGIELSKI WRĘCZY DZIŚ SWE LISTY UWIERZYTELNIJĄCE.

Warszawa, 10 stycznia. (Tel. wł.) Nowy poseł angielski Sir William Erskine wręczy swe listy uwierzytelniające Panu Prezydentowi dziś o godz. 5-tej popołudniu na zamku.

LISTA PAŃSTWOWA BEZPART. KOMITETU WSPÓŁPR. Z RZĄDEM.

Warszawa, 10 stycznia. (Tel. wł.) Dowiadujemy się, że na liście państwowej „Bezpartyjnego Komitetu Współpracy z Rządem” znajduje się nazwisko 29 nazwisk w

następującym porządku: 1) Wicepremier Bartel, 2) Minister Czechowicz, 3) Minister Miedziński, 4) Minister Staniewicz, 5) Kosiński, 6) Polakiewicz, 7) Barański, 8) Szczyński, 9) Kochanowski, 10) Macieja, 11) Szymański, 12) Bojko, 13) M. Dąbrowski, 14) Konstanty Dzieduszycki, 15) prof. Ochajnowicz (Poznań), 16) Berger, 17) Eustachy Sapieha, 18) Ciechanowski, 19) R. Grocholowski, 20) prof. Dyboski (Kraków), 21) Potchmarski (Kraków), 22) Inspektor Makuch, 23) Kleszczyński, 24) Jakubski, 25) Lechmicki, 26) Boguszewski, 27) prof. Kozłowski (Lwów), 28) Aleksander Raczyński, 29) Mianowski.

LIST PASTERSKI KS. BISKUPA ŁUCKO-WOŁYŃSKIEGO.

Warszawa, 10 stycznia. (Tel. wł.) Ks. Biskup Szelażek, Biskup łucko-wołyński, ogłosił list pasterski, dotyczący wyborów, w którym między innymi pisze: „Zaniechać należy wszelkich rozważań programowych, odrzucić spory o hasła, zapomnieć uraz osobistych, nakazać milczenie burzącym się sercem, sympatiom i antypatiom, a skoro możliwa i niewątpliwie idąca do celu droga

nie zawiera momentów sprzecznych z wskazaniami sumienia, nie należy jej odrzucać niszcząc a raczej poprzeć i wykorzystać”. Ks. Biskup zaleca uformowanie list na podstawie uwzględnienia spraw poszczególnych narodowości mieszkających na Wołyniu. „Jesteśmy — powiada — obywatelami Wołynia, ale nie jesteśmy sami, a nawet nie posiadamy przewagi liczebnej. Zgodnie z zasadami miłości chrześcijańskiej winniśmy w tym momencie wykonać dążenie do zgodnego współżycia z różnorodną pod względem narodowościowym i wyznaniowym ludnością”.

DELEGACJA NIEMIECKA DO ROKOWAŃ HANDL. Z POLSKĄ WRACA POJUTRZE.

Warszawa, 10 stycznia. (Tel. wł.) Powrót delegacji niemieckiej do rokowań handlowych z Polską nastąpi w czwartek dnia 12 bm.

PRZECIWNICY STALINA ZESLANI NA SYBERJĘ.

Warszawa, 10 stycznia. (Tel. wł.) Doświadczając z Moskwy via Berlin, że policja so-

wiecka przystąpiła do wykonania rozkazu o zesłaniu na Syberję 30 najwybitniejszych opozycjonistów. W liczbie skazanych na deportację znajdują się: Trocki, Radek, Rakowski, Zinowiew i Biełoborodow. Ten ostatni jak wiadomo był w swoim czasie wykonawcą wyroku na cara.

Sprawy gospodarcze.

Oficjalny udział Austrii i Zw. Republiki Sowieckich w II Targu nasiennym we Lwowie. W II Targu Nasiennym, który odbyć się ma w dniach 2, 3, 4 i 5 lutego br. we Lwowie staraniem Targów Wschodnich zapowiedziały dotychczas udział w charakterze wystawców przedstawicielstwo handlowe ZSSR. w Polsce przez oddział zbożowy i austriackie zakłady państwowe dla uprawy roślin i badania nasion w Wiedniu (Bundesanstalt für Pflanzenkultur und Samenprüfung).

GIEŁDA LWOWSKA

wtorek, 10 stycznia 1928.

KATEGORJE:	Wart. nom.	Ostatnia dywidenda	Placą zł.	Żadają zł.	Transakcje
I. Papiery państwowe.					
5% Państw. pożycz. Konw.	zł 100	—	—	—	—
8% P. z r. 1925 w zł.	zł 100	—	—	—	—
8% 1 zast. Państw. B. Roln.	dol. 100	—	—	—	—
II. Listy zastawne. (bez kuponu bież.)					
8% Banku hip. akc. dol.	dol. 100	—	—	—	—
4 1/2% Akc. Banku hip.	zł 100	—	—	—	—
4 1/2% Akc. Banku hip.	zł 100	—	—	—	—
4 1/2% Bk. kred. z gal.	przedwój. za 1000K	—	—	—	—
4 1/2% Banku Małop.	—	—	—	—	—
4 1/2% Bk. hip. ziem.	zł 100	—	—	—	—
4 1/2% Pol. Bk. kraj.	zł 100	—	—	—	—
4% Pol. Bk. kraj.	zł 100	—	—	—	—
4% Tow. kred. ziem.	zł 100	—	—	—	—
4 1/2% Tow. kred. ziem.	dol. 100	—	—	—	—
8% Tow. kred. ziem. dol.	—	—	—	—	—
III. Obligi. (bez kuponu bież.)					
4 1/2% Komun. P. Bk. kraj.	zł 100	—	—	—	—
4% Komun. P. Bk. kraj.	zł 100	—	—	—	—
4% Kolej. lok. P. Bk. kr.	1000 kor.	—	—	—	—
IV. Akcje.					
a) Bankowe:					
Akcji. Hipotecyjny	m 280	0-08 1/2	27	—	—
Bank komercyjny	m 280	—	—	—	—
Małopolski	m 280	0-05	—	—	—
Powszechny kredyt.	zł 25	—	—	—	—
Przemysłowy	zł 100	—	—	—	—
Rolniczy S. A.	m 1000	—	—	—	—
Ziemski kredytowy	m 280	—	—	—	—
Ziemski	m 280	5 1/2	1/2	27	—
Bank Zw. Sp. Zarobk.	zł 100	4-00	1 1/2	27	—
b) Handlowe.					
„Tehate” Tow. akc.	m 1000	0-20	—	—	—
c) Przemysłowe:					
Agrohemia f. szt. naw.	m 500	—	—	—	—
Browary lwowskie	zł 100	12-00 3/4	28	—	—
Chodorów Tow. Akc.	zł 100	10-40 1/2	27	—	—
„Chybie” fabryka cukru	m 1000	—	—	0-32	0-33
Chmielów fab. porcelany	m 1000	—	—	—	—
Fabryka lokomotyw	m 140	0-03	—	—	—
Gafota fab. obuwi	m 140	0-04	—	—	—
Galicja Rafin. nafty	zł 20	4-00 15/16	27	32 70	33 00
„Gazoli a prz. wiert.	m 1000	1-00 5/8	27	25 25	25 50
Gazy wschodnie	m 140	—	—	—	—
Górka fab. cementu	10 zł.	—	—	—	—
„Gródek” Pom. elektr.	m 140	0-20 1/2	27	2-20	2-55
Karpalit zakłady litogr.	m 280	0-20	—	—	—
Krakus f. wódek Kraków	m 1000	0-08 1/2	27	—	—
Niemiejowski fab. pap.	zł 100	4-00 1/2	27	75 50	76 00
„Nitrat” Zakłady chem.	m 500	—	—	—	—
Oikos S. A. dla prz. drz.	zł 25	2-50	—	—	—
Orthwein, Karasiński	zł 25	—	—	—	—
Parowoz S. A. b. m.	m 350	—	—	—	—
Pezet Pow. Zakł. bud.	m 500	—	—	—	—
Pocisk zakł. amun.	m 500	—	—	—	—
Polska Nafta prz. wiertn.	m 500	0-10	—	—	—
Pol. Tow. Budow.	m 10000	—	—	—	—
Potęga Tow. hut. żel.	zł 30	—	—	—	—
Rakusza fab. sukna	m 140	—	—	13-85	14-15
Siersza gór. zakłady	zł 10	—	—	—	—
Spółka Akc. Wydawnicza	m 540	0-275 15/16	27	—	—
„Strem” Zakł. chem.	m 700	0-20	—	—	—
Tepege górnicze Zakłady	zł 25	2-50 1/8	27	27-50	28-00
Tesp. Tow. ekspl. soli	m 140	—	—	—	—
Trzebinia fab. maszyn	m 500	—	—	—	—
Ursus fab. motorów	m 500	—	—	—	—
Wild i Ska	m 1000	1-25 1/4	26	—	—
Zieleniewski fab. maszyn	—	—	—	—	—

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Lwów, dnia 10 stycznia 1928.

Na Giełdzie wielkie obroty w życie w ramach dotychczasowych notowań oraz w oświe po cenach wyższych.

Ogólny obrót 200 ton.

Zainteresowanie dla ziemniaków przemysłowych.

Tendencja nadal zwyżkowa, usposobienie ożywione.

Pszennica kraj. dworska ex 1927 750—760 gr. 47-75—48-75. Pszennica kraj. zbiorowa ex 1927 730—740 gr. 45-75—46-75. Żyto małopolskie ex 1927 690 gr. 38-50—39-50. Jęczmień małopolski browarniany 670 gr. 40-00—41-00. Jęczmień małop. przemiatowy 640 gr. 35-75—36-75. Jęczmień małop. pastewny 600—610 gr. 33-50—34-50. Owies małopolski ex 1927 450 gr. 32-25—33-25. Kukurudza rumuńska 34-50—35-50. Ziemniaki przemysłowe 5-50—6-00. Fasola biała 40-00—50-00. Fasola kolorowa 40-00—45-00. Fasola krasa 50-00—55-00. Groch 1/2 Victoria 55-00—60-00. Groch polny 40-00—50-00. Bobik 33-00—34-00. Mieszanka pastewna w ziarnie ———— Wyka 30-00—31-00. Siano słodkie krajowe prasowane 7-50—8-50. Siano prasowane 4-25—4-75. Hreczka 37-00—38-00. Len 68-00—71-00. Łubin niebieski 21-75—22-75. Rzepak ożymy ex 1927 68-00—71-00. Mąka pszenna 40%, 83-00—84-00. Mąka pszenna 50%, 75-50—76-00. Mąka żytnia 65%, 59-00—60-00. Gry-ik kukurudziany 49-00—50-00. Mąka kukurudziana 34-00—35-00. Otręby żytnie netto bez worka 24-75—25-25. Kasza hreczana 50%, calówek 50%, połówek 71-00—73-00. Kasza jaglana 71-25—75-25. Kasza jęczmienna 56-50—57-50. Pęczak 54-00—55-00. Prus. krajowe 42-00—44-00. Makuchy lniane 49-00—50-50. Konieczna czerwona krajowa naturalna 230-00—260-00. Mak niebieski 100-00—120-00. Mak siwy 85-00—100-00. Worki jutowe wyr. Stradom. Waga 1-70—1-80. Część stochowianka 75 kg. za sztukę 1-65—1-70. Worki używane dobre, za sztukę 1-50—1-60.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 9 stycznia 1928.

Dolary St. Zjednoczone	8-88	8-90	8-86
Oslo	—	—	—
Kopenhaga	—	—	—
Sztokholm	124-35	124-66	124-04
Belgia	—	—	—
Holandja	43-43	43-42 1/2	43-53
Londyn	8-90	8-92	8-88
Nowy Jork	35-03	35-12	34-94
Paryz	26-41 1/2	26-48	26-35
Praga	171-75	172-18	171-32
Szwajcaria	—	—	—
Wiedeń	47-21	47-33	47-09
Włochy	—	—	—

8% pożyczka konwersyjna 66-50
pożyczka kolejowa konwersyjna 61-50
pożyczka kolejowa 102-90, 102-25, 102-15
dolarówka ————
5% listy zastawne Banku Gosp. Kraj. 93-00
5% listy zastawne Banku Rolnego 93-00
5% oblig. komun. Banku Gosp. Krajow. 92-00-93-00

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, dnia 9 stycznia 1928.

Bank Dysk.	130-00-131-00	Wysoka	143-00
Bank Handl.	123-00	Węgł	111-00
Bank Pol.	162-00-164-00	Nobel	43-50
Bank Zach.	35-00	Lilpop Rau	42-75—43-75
Bank Zw. Sp. Z.	94—95-50	—	43-39
Bank Ziem. Kr.	155-00	Modrzejowski	47-75-47-50
Spies	14-00	Parowoz	40-00
Kabel	95-00-96-00	Strachowice	68-50-67-50
Siła światła	79-00	Borkowski	18-75
Gostawice	13-00	Haberbusch	166-00
Gródek	—	—	—

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków, dnia 9 stycznia 1928.

Bank Pol.	161-50-161-75	T zebinia	0-64—0-66
Bank Przem.	100-00	Górka	96-00—98-00
Bank Ziem. Kr.	0-05	Siersza dol.	58-50
Tohan	14-25	Nie-ojowski	2-45-2-50
Pharma	7-25	Chybie	6-20
Zieleniewski	22-10-22-25	Chodorów	173-75—174
Parowoz	37-50	Płasecki	16-25

GIEŁDA WIEDENSKA.

Wiedeń, dnia 9 stycznia 1928.

Amsterdam	285-08	Bankverein	30-00
Belgrad	12-46 1/2	Bodenkredit	126-00
Berlin	168-33	Kreditanstalt	65-05
Brussels	98-67	Anglobank	5-40
Budapeszt	123-73	Hipotecyjny	78-75
Bukareszt	4-36	Kompas	1-02
Kopenhaga	189-50	Lande:bank	24-60
Londyn	34-48	Merkury	27-70
Madryt	122-25	Unionbank	—
Medjolan	37-43	Obrótowy	—
N. Jork	707-25	Kolej północna	1139-00
Paryz	27-79 5/8	Zynostowska	113-95
Praga	20-95 1/2	Czerniowce	60-00
Sofia	5-09 5/8	Austr. kol. p.	28-65
Sztokholm	190-35	Kolej p. ląd.	—
Warszawa	79-31	Golezów	70-00 3/4
Zurych	136-25	Cement	120-00
Amerykańskie	704-20	Browary	44-10
Bułgarskie	168-10	Alpiny	781-00
Niemieckie	27-97	Berg u. Hatten	16-81
Francuskie	37-30	Peldi Hütte	156-00 1/2
Włoskie	12-39	Prager Eisen	353-00
Jugosłowiańskie	—	Rima	142-00 1/2
Polskie	—	—	—

Czeskie	20-91	Skoda	260-00
Węgierskie	123-68	Siersza	11-15
Szwajcarskie	135-95	Silesia	—
Angielskie	—	Zieleniewski	17-40
Holenderskie	—	Apollo	196-00
Rumuńskie	—	Fanto	7-10
Belgijskie	—	Karpaty	29-35
Renta majowa	0-74	Galicja	87-00
Renta lutowa	0-71	Nafta	38-10
Renta koronowa	0-56	Schodnica	—
Dunaj S. Adria	86-75	Rakusza	—
Tureckie	—	Mrażnica	—
Bank Małop.	—	Tepege	—

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, dnia 10 stycznia 1928.

	Otwarcie	Zamknięcie
Paryż	20-39 ¹ / ₂	20-39 ¹ / ₂
Londyn	25-29 ¹ / ₂	25-29 ¹ / ₂
Nowy Jork	5-19	5-19 ⁰⁵
Belgia	72-39	72-40
Włochy	27-45	27-44 ¹ / ₂
Hiszpanja	89-47	89-35
Holandja	209-15	209-15
Berlin	123-50	123-57 ¹ / ₄
Wiedeń	73-25	73-22 ¹ / ₄
Sztokholm	139-65	139-65
Oslo	137-90 ¹ / ₂	137-95
Kopenhaga	139-00	138-95
Sofja	3-73 ³ / ₄	3-74
Praga	15-38	15-38
Warszawa	58-20	58-20
Budapeszt	90-72 ¹ / ₂	90-72 ¹ / ₂
Białogród	9-13 ³ / ₄	9-14
Ateny	6-87 ¹ / ₂	6-87 ¹ / ₂
Konstantynopol	2-69	2-69
Bukareszt	3-21	3-21
Helsingfors	13-08	13-08
Buenos Aires	221-00 ⁵ / ₈	221-00 ¹ / ₂

AMORTYZACJE.

T. 172/27/6. U Samuela Reissa zaginała polisa asekuracyjna Towarzystwa asekuracyjnego Generali Trieste Nr. 312.862 na kwotę ubezpieczenia 9.977 koron opiewająca a wystawiona na nazwisko Samuela Reissa w Budynie, wzywając się posiadacza i interesowanych o zgłoszenie swych praw do roku od dnia ogłoszenia. Po tym czasie Sąd uznaje polisę za umorzoną. 227
Sąd okręgowy, Oddział VII.
Lwów, dnia 19 listopada 1927.

FIRMY.

Firm. 212/25. Stow. C. 365. Zmiany i dodatki odnoszące się do wpisanych już firm w rejestrze handlowym. Siedziba firmy: Medenice. Brzmienie firmy: Towarzystwo wzajemnego kredytu w Medenicach stow. z ogr. poręką. Specjalne wpisy: Gdy Towarzystwo wzajemnego kredytu w Medenicach stow. zarej. z ogr. poręką nie uwzględniło swych statutowych przepisów ustawy z 29 X. 1920, zarządza się na wniosek Powszechnego Związku na własnej pomocy opartych we Lwowie jako związku rewizyjnego rozwiązanie i likwidację T-wa likwidatorami ustanawia się Schulima Lorberbaum, Lazara Gromana i Filipa Tempel w Medenicach. 187
Sąd okręgowy.
Stryj, 18 lutego 1926.

Firm. 154/27. C. I. 384. Wpis Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. 1) Dzień zawarcia kontraktu spółki: 18 września 1927 L. R. 1091. 2) Firma i siedziba Spółki: Towarzystwo Przemysłowo-naftowe „Józef”. „Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Potoku obok Krosna”. 3) Przedmiot przedsiębiorstwa: Przedmiotem spółki jest nabywanie i prowadzenie kopalni nafty w Potoku powiat Krosno, oraz w innych miejscowościach w granicach lub poza granicami Państwa położonych, prowadzenia wszelkich interesów w dziedzinie handlu i przemysłu górniczego zwłaszcza naftowego i to tak we własnym imieniu i na własny rachunek jakoteż we formie interesu komisowego, lub powierniczego, a w szczególności będzie przedmiotem spółki nabywanie i pozbywanie, eksploatacja i finansowanie terenów naftowych udziałów brutto i netto pośrednictwo w tego rodzaju interesach, wiercenie szybów na własny rachunek lub też na rachunek obcy, tworzenie lub kupno rurociągów, przerabianie wszelkich produktów węgla, robienie interesów pozostających z przemysłem naftowym w bezpośrednim związku; 4) wysokość kapitału zakładowego: 50.000 zł. 5) Kwota wniesionych wpłat: 20.000 zł. 6) Zawiaływcy spółki: Bronisław Beben, Józef Kotlarz i Józef Rozenbajer, właściciele realności w Torosówce. 7) Podpisywanie spółki: Podpisywanie spółki następować będzie w ten sposób, że pod brzmieniem firmy wypisanem ręcznie albo wydrukowanym maszynowo lub wyciśniętym przy pomocy stampilji lub też w jakikolwiek inny sposób umieszczają swe podpisy firmowe przynajmniej dwaj zawiaływcy albo też pełnomocnik lub prokurator i jeden z zawiaływców kolektynie. 8) Ogłoszenia publiczne spółki dotyczące przez ustawę wymagane będą umieszczane w „Gazecie Lwowskiej”.
Sąd okręgowy, Oddział IV.
Jasło, 19 listopada 1927.

Firm. 580/27. Stow. II. 319. Wykreślenie firmy! Z rejestru stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych wykreślono dnia 26 sierpnia 1927. Siedziba firmy: Zbaraż. Brzmienie firmy: Towarzystwo pożyczkowe w Zbarażu, stow. zar. z ogr. poręką w likwidacji. Skutkiem braku funduszy.
Sąd okręgowy jako handlowy Oddział II.
Tarnopol, dnia 22 sierpnia 1927.

Firm. 779/27. Rg. A. 357. Wpis firmy pojedynczej. Do rejestru Oddziału A. wpisano dnia 10 grudnia 1927. Siedziba firmy Tarnopol. Brzmienie firmy: Młyn krupiański Tatarska Wola w Tarnopolu. Przedmiot przedsiębiorstwa: przemysł hreczki na krupy i kaszę krakowską. Właściciel firmy: Wolf Vogel kupiec w Tarnopolu ul. Ostrogskiego 1. 22. Podpis firmy: pod brzmieniem firmy własnoręczny podpis właściciela firmy „Wolf Vogel”.
Sąd okręgowy jako handl. Oddział II.
Tarnopol, dnia 10 grudnia 1927.

Firm. 742/27. Rg. A. 331. Wykreślenie firmy. Z rejestru Oddziału A. wykreślono dnia 12 listopada 1927. Siedziba firmy: Podwoleżyska. Brzmienie firmy: W. Senekiewicz. Skutkiem zaniechania przedsiębiorstwa.
Sąd okręgowy jako handlowy Oddział II.
Tarnopol, dnia 10 listopada 1927.

Firm. 609/27. Rg. A. 261. Wykreślenie firmy. Z rejestru Oddziału A. 261 wykreślono dnia 19 września 1927. Siedziba firmy: Podwoleżyska. Brzmienie firmy: Kosten i Horowitz Dom handlowo-komisowy „Praca” w Podwoleżyskach. Przedmiot przedsiębiorstwa: handel towarami nie wyjętymi z pod wolnego obrotu. Skutkiem wystąpienia ze spółki Mania Kestena i zaniechania przedsiębiorstwa przez Pawła Horowitza. 210
Sąd okręgowy jako handlowy Oddział II.
Tarnopol, dnia 19 września 1927.

Firm. 537/27. Rg. A. 287. Wykreślenie firmy. Z rejestru Oddziału A. wykreślono dnia 26 sierpnia 1927. Siedziba firmy: Podwoleżyska. Brzmienie firmy: Hurtowny handel J. Berger w Podwoleżyskach. Skutkiem zaniechania przedsiębiorstwa tego.
Sąd okręgowy jako handlowy Oddział II.
Tarnopol, dnia 22 sierpnia 1927.

Firm. 527/27. Rg. A. 306. Wykreślenie firmy. Z rejestru Oddziału A. wykreślono dnia 26 sierpnia 1927. Siedziba firmy: Skalat. Brzmienie firmy: Salomon Ratzenstein i Izrael Zimmer handel skór. Skutkiem zniechęcia przemysłu.
Sąd okręgowy jako handlowy Oddział II.
Tarnopol, dnia 22 sierpnia 1927.

LICYTACJE.

E. 948/26/20. Edykt licytacyjny. Dnia 26 stycznia 1928 o godz. 10 przed południem odbędzie się podpisaniem Sądzie biuro 17 licytacja 23/25 części dóbr Zarzyszcze obj. whl. 239 ks. gr. dla większych posiadłości przy tut. Sądzie prowadzonej a składającej się z parceli budowlanej, łąk, pastwiska i roli łącznego obszaru 30 ha 25 ar. 53 m², lasu obszaru 210 ha 73 ar. 80 m², drogi, drewnianego budynku mieszkalnego, budynków gospodarskich i studni. Wartość szacunkowa wraz z przynależnościami 1327.10 zł. Wartość inwentarzu 5000 zł. Najniższa oferta 88.473 zł. 34 gr. Prawa któreby czyniły licytację niedopuszczalną należy zgłosić w Sądzie najpóźniej na terminie licytacyjnym przed rozpoczęciem licytacji, inaczej pretensje tego rodzaju co do powyższej nieruchomości niewolno będzie dochodzić na szkodę nabywcy w dobrej wierze. Edykt licytacyjny na tablicy Sądowej. Warunki przejrzeć można w kancelarii Oddziału VII. w godzinach urzędowych. 229
Sąd okręgowy cywilny Oddział VII.
Lwów, dnia 22 grudnia 1927.

E. V. 2700/25. Edykt licytacyjny. Dnia 3 lutego 1928 o godz. 9 rano odbędzie się w tym Sądzie biuro Nr. 12 licytacja połowy realności whl. 89 ks. gr. gm. kat. Tarnów-Zabłocie tj. połowy domu z oficyną przy ul. Nadbrzeżna dolna. Połowa ta oceniona jest na 3581 zł. 16 gr. najniższa oferta wynosi 1790 zł. 58 gr.
Sąd powiatowy, Oddział V.
Tarnów, 9 grudnia 1927.

E. 202/26. Edykt licytacyjny. Dnia 14 lutego 1928 godz. 10 rano odbędzie się w tut. Sądzie Nr. 1 licytacja połowy realności lwh. 418 gminy Bochnia składającej się z parceli gruntowych obszaru 1 morg 192 sążni kwadrat. stanowiących ogród warzywno-kwiatowy, domu szklarni, piwnicy, szopy, drzew owocowych, basenów wodociągów. Oszacowanie 20350 zł. Najniższa cena 13566 zł. 67 gr. Warunki i akta do przejrzienia.
Sąd powiatowy, Oddział VII.
Bochnia, 26 listopada 1927.

E. 2284/25. Edykt licytacyjny. Dnia 14 lutego 1928 godz. 10 rano odbędzie się w tut. Sądzie Nr. 1 licytacja połowy realności whl. 418 gminy Bochnia składającej się z parceli gruntowych obszaru 1 morg 192 sążni kwadrat. stanowiących ogród warzywno-kwiatowy, domu, szklarni, piwnicy, szopy, drzew owocowych, basenów wodociągów. Oszacowanie 20350 zł. Najniższa cena 13566 zł. 67 gr. Warunki i akta do przejrzienia.
Sąd powiatowy, Oddział VII.
Bochnia, 31 grudnia 1927.

E. VIII. 5985/26/8. Edykt licytacyjny. Na żądanie Jerzego Bronisława 2 im. i Franciszki Krzywych odbędzie się dnia 13 lutego 1928 godz. 9 przedpołudniem w Sądzie tutejszym biuro Nr. 14 a. przymusowa licytacja realności whl. 610 gm. Przemysł obejmującej parcelę budowlaną kat. 922/3 obszaru 222 m² wraz ze stojącą na tej parceli kamienicą jednopiętrową oraz parcelę gruntową kat. 2208/3 obszaru 193 m² ocenionych łącznie na 26.109 zł. Poniżej najniższej oferty 13.054 zł. 50 gr. sprzedaż nie nastąpi. Warunki licytacyjne przejrzeć można w Sądzie w godzinach urzędowych. 213
Sąd powiatowy, Oddział VIII.
Przemysł, dnia 18 grudnia 1927.

E. 993/27/7. Edykt licytacyjny. Dnia 9 lutego 1928 o godz. 10 odbędzie się w Sądzie tutejszym biuro 19 licytacja realności obj. whl. 678 ks. grt. gminy Pustomyty. Cena szacunkowa wynosi 1200 zł. Najniższa oferta wynosi 800 zł. Prawa, które czynią licytację niedopuszczalną mogą być zgłoszone najpóźniej przed licytacją przed Sądem w przeciwnym wypadku nie mogą być podawane na szkodę nabywcy w dobrej wierze. Koszta odsyła się do edyktu na tus. tablicy. 214
Sąd powiatowy.
Szczerec, dnia 19 grudnia 1927.

E. 4374/27/6. Edykt licytacyjny. Na wniosek Sary Rottenberg strony egzekwującej odbędzie się 27 stycznia 1928 o godz. 9 przedpoł. w biurze Nr. 1. I piętro na zasadzie warunków które się zatwierdza licytacja następujących realności: Księga gruntowa Starasól whl. 1723 parceli budowlanej, wartość szacunkowa wraz z przynależ. 900 zł., najniższa oferta 450 zł. Poniżej najniższej oferty sprzedaż nie nastąpi. 234
Sąd powiatowy, Oddział V.
Stary Sambor, dnia 10 grudnia 1927.

ROZMAITE OBWIESZCZENIA.

Cg. I. 171/27. Edykt. Kasa zaliczkowa w Kamionce strum. wniosła skargę przeciw niewiadomym z miejsca pobytu Iwanowi i Teodorowi Hnatów o wykreślenie wierzytelności. Audjencja wyznaczona na 3 lutego 1928 godz. 9 rano. Poniżej miejsce pobytu strony pozwanej jest nieznane, ustanawia się Dra Kołaczowskiego adw. w Złoczowie, celem strzeżenia praw pozwanych.
Sąd okręgowy, Oddział I.
Złoczów, 30 listopada 1927.

SPADKI.

A. 720/27. Wezwanie nieznanych dziedziców. Teresa Lisowa zmarła w Rychnalowie 3 grudnia 1927 bez rozporządzenia ostatniej woli. Sądowi niewiadomo, czy pozostali dziedzice. Ustanawia się zatem p. adwokata Dra Gwoździwicza w Żywcu kuratorem spadku. Kto zamierza zgłosić roszczenia do spadku, wniósł o tem donieść Sądowi w ciągu jednego roku, licząc od dnia dzisiejszego i wykazać swe prawa do spadku. Po upływie tego czasu swa prawa do spadku tym osobom, które wykaza swe prawa, o ile zaś praw nie wykazano, spadek przypadnie Skarbowi Państwa.
Sąd powiatowy, Oddział I.
Żywiec, dnia 29 grudnia 1927.

UPADŁOŚCI.

Sa. 56/27/2. Otwarto postępowanie ugodowe co do majątku dłużnika Saula Winklera, kupca w

Husiatynie. Komisarz ugodowy p. Naczelnik Sądów pow. Dr. Roslanowski w Husiatynie. Zarządca ugodowy p. adw. Dr. Grabscheid w Husiatynie. Audjencja do zawarcia ugody dłużnika z wierzycielami jego dnia 9 lutego 1928 o godz. 10 przedpołudniem w Sądzie powiatowym w Husiatynie. W tym Sądzie należy zgłosić roszczenia wierzycieli także gdyby co do nich spór zawiśł do dnia 30 stycznia 1928. 218
Sąd okręgowy, Oddział IV.
Czortków, dnia 17 grudnia 1927.

Sa. 58/27. Otwarto postępowanie ugodowe do majątku Lejbisza Peczenika kupca w Czortkowie. Komisarz ugodowy Sędzia Sądu okręgowego P. Gąsiorowski, zarządca ugodowy Dr. Halstuch adwokat w Czortkowie. Audjencja ugodowa w Sądzie powiatowym w Czortkowie. Termin zgłoszeń 30 stycznia 1928. 219
Sąd okręgowy.
Czortków, 17 grudnia 1927.

UZNAWIE ZA ZMARŁEGO.

T. 70/27. Michał Żugaj Łukasza, urodzony 30 września 1892 w Bilce pow. Horodenka. powołany w roku 1913 do wojska austr. odszedł w r. 1914 na front Serbski i od tego czasu zaginął. Celem uznania go za zmarłego wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 29
Sąd okręgowy, Oddział IV.
Kołomyja, dnia 21 października 1927.

T. 210/27. Jurko Kobziuk Andrzeja urodzony 4 maja 1885 w Tudiowie pow. Kosów, w sierpniu 1914 r. powołany do wojska austr. miał w roku 1926 umrzeć w niewoli rosyjskiej. Celem uznania go za zmarłego wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 34
Sąd okręgowy, Oddział IV.
Kołomyja, dnia 18 października 1927.

T. 212/27. Iwan Głodowy urodzony 3 lipca 1873 w Pistyniu pow. Kosów odszedł w roku 1914 w czasie ogólnej mobilizacji do 24 p. p. austr. w roku 1915 miał umrzeć w szpitalu na Węgrzech. Celem uznania go za zmarłego wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 35
Sąd okręgowy, Oddział IV.
Kołomyja, dnia 18 października 1927.

T. 215/27. Wasyl Kornij Danyły urodzony 21 października 1892 w Czernelicy powiat Horodenka jako żołnierz austriacki w 1915 zaginął. Celem uznania go za zmarłego wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 36
Sąd okręgowy, Oddział IV.
Kołomyja, 21 lipca 1927.

T. 157/27. Iwan Skinduk Oleksy urodzony 20 stycznia 1888 w Hołowach powiat Kosów, jako żołnierz austriacki zaginął w 1914 r. w bitwie pod Haliczem. Celem uznania go za zmarłego wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 30
Sąd okręgowy, Oddział IV.
Kołomyja, 18 lipca 1927.

T. 188/27. Fedor Tymczuk Stefana, urodzony 31 stycznia 1878 w Hołowach pow. Kosów, powołany w roku 1914 w czasie ogólnej mobilizacji do wojska austr. od tego czasu zaginął. Celem uznania go za zmarłego wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 31
Sąd okręgowy, Oddział IV.
Kołomyja, dnia 15 października 1927.

T. 175/27. Wasyl Bidolach Dmytra urodzony 6 kwietnia 1885 w Kobakach powiat Kosów pełnił służbę wojskową w armii ukraińskiej w Kołomyj. poczem odszedł ze swym oddziałem w niewiadomym kierunku i do dziś nie dale o sobie znaku życia. Celem uznania go za zmarłego wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi lub adwokatowi Drowi Gardeckiemu w Kutach. 32
Sąd okręgowy, Oddział IV.
Kołomyja, 28 czerwca 1927.

T. 196/27. Eljasz Hawryś Michała urodzony 8 lipca 1874 w Słobódce pow. Kosów odszedł 1 sierpnia 1914 do austr. służby wojsk., w jesieni 1914 roku raniony w ławar w bitwie pod Stankowicami zaginął. Celem uznania go za zmarłego wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 33
Sąd okręgowy, Oddział IV.
Kołomyja, dnia 21 października 1927.

T. IV. 186/27. Walenty Dec urodzony 1884 w Grębowie powiat Tarnobrzeg przydzielony do austriackiego 40 p. p. w r. 1914 odszedł na front i zaginął. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego, wzywa się aby zawiadomiono Sąd o zaginionym do sześciu miesięcy. 97
Sąd okręgowy.
Rzeszów, dnia 17 listopada 1927.

T. 782/27. Antoni Paluga urodzony 1897 zamieszkały w Markowcach, żołnierz zaginął na wojnie 1918 roku. Celem uznania go za zmarłego, wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 121
Sąd okręgowy.
Stanisławów, 9 października 1927.

T. 768/27. Oleksa Wasylyszyn Fedora urodzony 1879 zamieszkały w Potoku czarnym żołnierz zaginął na wojnie roku 1917. Celem uznania go za zmarłego, wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 122
Sąd okręgowy.
Stanisławów, 4 listopada 1927.

T. 666/27. Marja z Scheyów Załapska urodzona 1888 i 2) jej córka Katarzyna Załapska urodzona 1882 zamieszkałe w Folwarkach 1916 roku w czasie działań wojennych ranne granatami zaginęły. Celem uznania ich za zmarłych, wzywa się o udzielenie wiadomości o nich Sądowi. 123
Sąd okręgowy.
Stanisławów, 4 listopada 1927.

T. 783/27. Kazimierz Siwy urodzony 1870 zamieszkały w Podzamczku podwoda austriackiej armii zaginął na wojnie roku 1914. Celem uznania go za zmarłego, wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 124
Sąd okręgowy.
Stanisławów, 7 listopada 1927.

kiej armii zaginął na wojnie roku 1914. Celem uznania go za zmarłego, wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 124
Sąd okręgowy.
Stanisławów, 7 listopada 1927.

T. 890/27. Mikołaj Prokopczuk urodzony 1867 zamieszkały w Nagórzance żołnierz zaginął na wojnie roku 1917. Celem uznania go za zmarłego, wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 125
Sąd okręgowy.
Stanisławów, 12 listopada 1927.

T. 951/27. Wasyl Baniaszkiewicz Hrehora urodzony 1878 zamieszkały w Nowosiółce żołnierz zaginął na wojnie roku 1919. Celem uznania go za zmarłego, wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 126
Sąd okręgowy.
Stanisławów, 19 listopada 1927.

T. 898/27. Wasyl Zwarycz Wasyla urodzony 1890 zamieszkały w Pasiecznej żołnierz zaginął w niewoli rosyjskiej roku 1921. Celem uznania go za zmarłego, wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 127
Sąd okręgowy.
Stanisławów, 9 listopada 1927.

T. 946/27. Iwan Mandziuk Mikołaja urodzony 1880 zamieszkały w Zakrzewcu żołnierz zaginął na wojnie roku 1914. Celem uznania go za zmarłego, wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 128
Sąd okręgowy.
Stanisławów, 19 listopada 1927.

T. 885/27. Oleksa Hodowanec urodzony 1887 zamieszkały w Jaremczu żołnierz zaginął roku 1918 w niewoli rosyjskiej Celem uznania go za zmarłego, wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 129
Sąd okręgowy.
Stanisławów, 19 listopada 1927.

T. 948/27. Mikołaj Halkiewicz Nykoly urodzony 1882 zamieszkały w Niebyłowie żołnierz zaginął na wojnie roku 1914. Celem uznania go za zmarłego i rozwiązanie małżeństwa z Anna Halkiewicz, wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 130
Sąd okręgowy.
Stanisławów, 17 listopada 1927.

T. 947/27. Nykola Jaciów Dmytra urodzony 1890 zamieszkały w Humenowie żołnierz ukraiński zaginął na wojnie roku 1919. Celem uznania go za zmarłego, wzywa się o udzielenie wiadomości o nim Sądowi. 131
Sąd okręgowy.
Stanisławów, 17 listopada 1927.

L. 704/28.

ZAPOWIEDZ.

Podaje się niniejszem do powszechnej wiadomości, że p. Ludwik Bronisław 2 im. Baldwin Ramuły, syn Ludwika i Stanisławy de Oksza Strzelecka, rodem ze Lwowa, dyrektor Towarzystwa muzycznego w Lublinie, zamieszkały w Bykowcach, powiat Sanok i p. Helena Marja Tausch, córka Jerzego i Heleny rodem z Aussig (Czechosłowacja), zamieszkała w Dreźnie, zamierzają zawrzeć między sobą małżeństwo.

Wzywa się każdego, kto by wiedział o jakiej ustawowej przeszkodzie do zawarcia tego małżeństwa, aby o niej w przeciągu trzech tygodniowego terminu zapowiedzi doniósł, albo bezpośrednio Starostwu w Sanoku i Urzędowi Stanu cywilnego w Dreźnie, które są powołane do zawarcia małżeństwa.

W Sanoku, dnia 9 stycznia 1928.

Starosta:

(—) Stanisław Michałowski.

ZGUBIONE DOKUMENTY.

UNIEWAŻNIA SIĘ zgubiona tablica rejestracyjna samochodowa Lw. 8245 wydana na nazwisko inż. Feller. 230

PAWEŁ HUZARSKI urodz. w roku 1901 w Gajach smoleńskich pow. Brody, a zamieszkały w Berlinie, zagubił książeczkę wojskową, którą unieważnia się. 231

PRZETARGI PUBLICZNE.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Stanisławowie rozpisuje publiczny przetarg na dostawę 1530 m³ drzewa tartego miękkiego i 400 m³ twardego dla celów warsztatowych i budowlanych jakoteż 50 m³ kantówek miękkich różnych lub ciosanych.

Termin wnoszenia ofert upływa 6 lutego b. r. Bliższych wyjaśnień zasiągnąć można w Wydziale Zasobów Dyrekcji Stanisławowskiej, gdzie też otrzymać można wzory ofertowe i warunki dostawy, a to bezpośrednio lub też pocztą za nadesłaniem należytości na porto.

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem